

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิกการในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา (Multiple-Case Study) เป็นการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพที่จะเจาะลึกถึงประเด็นต่างๆ ของครูพิกการที่ประสบความสำเร็จ โดยการเก็บข้อมูลทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์เอกสารว่ามีประเด็นอะไรบ้าง ที่ทำให้ครูพิกการประสบความสำเร็จได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาชีวประวัติ แรงจูงใจในการเป็นครู การจัดการเรียนการสอน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา พฤติกรรมและและสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูพิกการ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลของสองกรณีศึกษา

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์เส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาทั้ง 2 ท่าน ผู้วิจัยขอนำเสนอในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.ชีวประวัติ

1.1 ชีวิตครอบครัวในวัยเด็ก

1.2 การศึกษา

1.3 การทำงานในอดีต

1.4 ชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน

1.5 โอกาสในชีวิต

1.6 งานอดิเรก

2.แรงจูงใจในการเป็นครู

2.1 แรงจูงใจในการเป็นครู

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3 คติประจำใจ

3.การจัดการเรียนการสอน

3.1 การเตรียมการสอนหรือแผนการสอน

3.2 เทคนิคการสอน

- 3.3 สื่อการเรียนการสอน
- 3.4 การวัดและประเมินผล
- 3.5 การสอนเสริม
- 3.6 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและวิธีการแก้ปัญหา
- 4. พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - 4.1 สภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - 4.1.1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน
 - 4.1.2 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
 - 4.2 พฤติกรรมในการทำงาน
 - 4.2.1 ตำแหน่งหน้าที่การงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน
 - 4.2.2 การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของตนเอง
 - 4.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
 - 4.2.4 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ
 - 4.2.5 การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง
 - 4.2.6 ข้อดีและข้อจำกัดในการทำงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษา

1.ชีวประวัติของกรณีศึกษาที่ 1

1.1 ชีวิตครอบครัวในวัยเด็ก

ชีวิตในวัยเด็กของกรณีศึกษาที่ 1 พิการทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิดอาศัยอยู่กับมารดา ซึ่งประกอบอาชีพเย็บเสื้อผ้าขาย เมื่ออายุได้ 6 ปี มารดาได้เสียชีวิต และปีพ.ศ.2483 แหม่ม...ได้รับอุปถัมภ์ไว้ให้เป็นบุตรบุญธรรม และช่วยเหลือเลี้ยงดูให้ได้รับการศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ชีวิตในวัยเด็กส่วนใหญ่จึงอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอด เพราะเป็นนักเรียนประจำของทางโรงเรียน และได้รับการปลูกฝังจากแหม่มให้รู้จักการต่อสู้ อดทน และช่วยเหลือคนตาบอดในสังคมไทย

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“อันพิการด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด สมัยก่อนแม่ทำอาชีพเย็บเสื้อผ้าไหล ตอนอายุ 6 ปี แม่ได้ตาย และโชคดีที่มีคนรับอุปถัมภ์ คือ แหม่ม...รับให้เป็นบุตรบุญธรรม และแหม่มท่านได้ดูแลช่วยเหลือทุกอย่างมาตลอด ตั้งแต่เล็กจนโตและได้เป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ แหม่มท่านดูแลดีมาก สอนให้รู้จักต่อสู้และอดทนต่อปัญหาต่างๆ ที่สำคัญต้องช่วยเหลือคนตาบอดโดยไม่หวังผลตอบแทน ฉันอยู่กับท่านจนวันที่ท่านเสียชีวิต”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“ท่านตาบอดมาตั้งแต่เล็ก และแหม่ม...ได้รับให้ท่านเป็นบุตรบุญธรรม ท่านได้ใกล้ชิดกับแหม่มมากกว่าคนอื่น ๆ แหม่มช่วยเหลือเลี้ยงดูท่านมาตั้งแต่เล็กจนโต และได้รับการปลูกฝังตามเจตนารมณ์ของแหม่มในเรื่องความอดทน และการต่อสู้เพื่อคนตาบอดในสังคมไทย”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ คัดเลือกโดยคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ สำนักงานงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ระบุว่าถึงแม้ท่านจะตาบอดทั้งสองข้างมาตั้งแต่เกิด แต่ท่านก็มีได้ย่อท้อต่อชีวิตมีความมานะพยายามจนสามารถสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2483 – 2493 เข้าเป็นนักเรียนประจำและรับการศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ในระดับประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.2 การศึกษา

ปีพ.ศ.2483 กรณีศึกษาที่ 1 เริ่มศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ จากนั้นในปีพ.ศ.2494 ได้ศึกษาต่อระดับไฮสคูล จากโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในต่างประเทศ เรียนจบระดับไฮสคูลได้รับเกียรตินิยมอันดับ 1 และปีพ.ศ.2518 ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ภาควิชา เอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ พร้อมกับการทำงานไปด้วย ต่อมาปีพ.ศ.2525 ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษ ด้านคนตาบอด จากทางมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศ เรียนจบในปีพ.ศ.2526 ได้รับวุฒิทางด้านการศึกษา M.ED.Special Education for the Visually-Handicapped ประกาศนียบัตรสอนคนตาบอด Perkins School for the Blind

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“เริ่มเรียนตั้งแต่เด็กจนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และเรียนจบไฮสคูลที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในต่างประเทศและได้รับเกียรตินิยมอันดับ 1 พอปีพ.ศ.2518 ได้ไปเข้าเรียนภาควิชาที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และได้ทำงานไปกับการเรียนด้วย เรียนจบ 3 ปี ได้วุฒิระดับปริญญาตรี ปีพ.ศ.2525 ได้ศึกษาต่อระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศ”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“สมัยก่อนท่านได้มีโอกาสเรียนหนังสือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และท่านได้รับโอกาสให้ไปเรียนต่อระดับไฮสคูลที่ต่างประเทศ พอจบระดับไฮสคูล ท่านมาทำงานได้สักพัก แล้วท่านก็ได้ไปเรียนต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศไทยพอเรียนจบระดับปริญญาตรี ท่านได้ทำงานรับราชการ และเรียนต่อจนจบการศึกษาระดับปริญญาโท จากต่างประเทศ”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ คัดเลือกโดย คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ สำนักงานงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ระบุว่าท่านมีความมานะพยายามจนสามารถสำเร็จจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ(กศบ.)และ M.ED.Special Education for the Visually Handicapped สาขาการศึกษาพิเศษ ด้านคนตาบอด จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศ

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2483 – 2493 เข้าเป็นนักเรียนประจำและรับการศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ในระดับประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปีพ.ศ.2494 – 2498 ได้ไปศึกษาโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในต่างประเทศ ได้รับประกาศนียบัตร ไฮสคูล แอคคาเดอมิค ดีโพลมา และได้รับเกียรตินิยมนับ 1

ปีพ.ศ.2518 – 2521 เป็นนิสิตภาคค่ำ เอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ได้รับพระราชทานปริญญาบัตร (กศ.บ.) จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2521

ปีพ.ศ.2525 – 2526 ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศสาขาศึกษาพิเศษ ด้านคนตาบอด ได้รับ M.ED.Special Education for the Visually-Handicapped และได้รับประกาศนียบัตรสอนคนตาบอด จาก Perkins School for the Blind

1.3 การทำงานในอดีต

เริ่มต้นทำงาน เมื่อปีพ.ศ.2498 ทำงานเป็นครูที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2503 ได้ย้ายไปเป็นครูใหญ่และครูผู้สอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ และปีพ.ศ.2507 ได้ไปสอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนเด็กปกติ หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2514 ได้ทำงานเป็นลูกจ้างประจำสังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ซึ่งให้ไปช่วยสอนโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ พร้อมกับศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในภาคค่ำ และในปีพ.ศ.2522 สอบบรรจุได้เป็นข้าราชการครู สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ต่อมาปีพ.ศ.2530 ได้ไปช่วยราชการที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอดและได้ไปช่วยราชการที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยฯ พร้อมทั้งสอนหนังสือด้วย และเมื่อเกษียณอายุข้าราชการครู กรณีศึกษาที่ 1 ได้เข้ามาทำงานที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอด และโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เต็มตัวจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2553) ทางกรณีศึกษาที่ 1 ยังคงทำงานอยู่ทำงานโดยไม่รับเงินเดือน ทำงานมาทั้งหมด 55 ปี ทำงานเพื่อคนตาบอด และเพื่อสังคมไทยตลอด

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“เริ่มแรกหลังจากเรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาได้ทำงานสอนหนังสือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ 5 ปี หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2504 ฉันได้ย้ายไปสอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือเป็นครู 4 ปี และไปสอน

ที่โรงเรียนของคนตาดีที่เชียงใหม่อีก 3 ปี หลังจากนั้นฉันก็เข้าสมัครทำงานเป็น
ลูกจ้างประจำของกรมสามัญศึกษา ในปีพ.ศ.2522 สอบบรรจุได้เป็นข้าราชการครู”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“ท่านได้มาสอนหนังสือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ และ
ได้ร่วมก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือและท่านทำงานอยู่
ระยะเวลาหนึ่ง จากนั้นท่านก็กลับมาทำงานที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งใน
กรุงเทพ แล้วท่านก็ได้สอบบรรจุเป็นข้าราชการครูได้ ต่อมาบาทหลวง...ได้ชักชวน
ให้มาก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และขอตัวท่านให้มา
ช่วยราชการทางโรงเรียนเป็นครั้งคราว และพอท่านเกษียณราชการท่านก็ได้ทำงาน
ที่นี้เต็มตัวนับตั้งแต่นั้นมาจนปัจจุบัน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

“เมื่อปีพ.ศ.2530 ได้เปิดเป็นโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้น และฉันได้เตรียม
เอกสารต่างๆ จัดทะเบียนขอก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดอย่างเป็นทางการวันที่
15 มกราคม พ.ศ.2534 โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนในระบบ และตั้งแต่นั้นมาก็ทำงานที่
มูลนิธิและโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาตลอดจนถึง
ปัจจุบันนี้”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2498 – 2503 เป็นครูสอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ

ปีพ.ศ.2504 – 2507 เปิดโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ เป็นผู้บริหารใน
ตำแหน่งครูใหญ่และครูผู้สอนด้วย

ปีพ.ศ.2507 – 2510 เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่

ปีพ.ศ.2514 – 2522 เป็นลูกจ้างประจำในสังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ซึ่งให้ไป
ช่วยสอนโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ

ปีพ.ศ.2522 – 2535 เป็นข้าราชการครูสังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ได้ไป
ช่วยราชการที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ (สอบบรรจุได้เป็นข้าราชการ ในปี 2522)

ปีพ.ศ.2530 – ปัจจุบัน ทำงานที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอด ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ (โดยไม่ได้
รับเงินเดือน) และช่วยราชการที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ทำหน้าที่เป็น
ผู้อำนวยการ พร้อมทั้งสอนด้วย (โดยไม่ได้รับเงินเดือน)

1.4 ชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน

ครอบครัวของกรณีศึกษาที่ 1 มีบุตร 3 คน บุตรสาวคนโตมีครอบครัวแล้ว บุตรสาวคนเล็กทำงานที่กรุงเทพ บุตรชายคนกลางทำงานอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก เช่นเดียวกับกรณีศึกษาที่ 1 โดยบุตรชายสอนวิชา O&M สามีของกรณีศึกษาที่ 1 ทำงานสอนวาดแผนโบราณเพื่อเสริมอาชีพแก่คนตาบอด ที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอด เป็นครอบครัวที่อบอุ่น มีการปรึกษา และช่วยเหลือกันเสมอ กรณีศึกษาที่ 1 จะสอนลูกๆ ทุกคนให้พึ่งพาตนเองและควรช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ปัจจุบันครอบครัวของเราก็อยู่รวมกันทั้งครอบครัว ทั้งตัวฉัน สามี ลูกชาย และลูกสาว ส่วนลูกสาวคนโตมีครอบครัวแล้ว ไปมาหาสู่กันเสมอ ครอบครัวเราดี ลูกๆ ไม่เคยสร้างสิ่งที่ไม่ดีให้เสียใจเลย ลูกแต่ละคนมีหน้าที่การงานที่ดีทุกคน”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“ปัจจุบันนี้เราก็อยู่รวมกันเป็นครอบครัวทั้งพ่อ แม่ ผม น้องสาว ส่วนพี่สาว ก็มีครอบครัวแล้ว ก็ไปมาหากันอยู่เสมอ ครอบครัวของเราก็มีการพูดคุยกันเสมอ และการให้กำลังใจแก่แม่ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอด เพราะตอนนี้ถึงแม้ท่านจะมีอายุมาก ท่านก็ยังทำงานอยู่ และเวลาที่ท่านทำงานอะไรก็ตาม ถ้าพวกเราช่วยเหลือท่านได้ เราก็พร้อมจะช่วยเหลือท่านเสมอ ครอบครัวของเราจะดูแลซึ่งกันและกัน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

“สิ่งที่ภูมิใจในครอบครัวก็คือการเลี้ยงลูกทั้ง 3 คน ให้เป็นคนดี มีงานทำที่ดี และที่สำคัญสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และบางครั้งก็ยังสามารถช่วยเหลือคนอื่นได้ด้วย ถึงแม้ลูกจะมีปัญหาทางด้านสายตาก็ตาม ตัวอย่างเช่นลูกชายคนกลางที่ทำงานที่โรงเรียนนี้ ก็เป็นครูที่สอนนักเรียนในวิชา O&M คือ วิชาการปรับสภาพของสิ่งแวดล้อมและการเดินทางของคนตาบอด”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แห่งประวัติส่วนตัว มีรายละเอียดดังนี้

สามีประกอบอาชีพ หมอนวดแผนโบราณ ที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอด มีบุตรทั้งหมด 3 คน บุตรชาย 1 คน บุตรสาว 2 คน

1.5 โอกาสในชีวิต

โอกาสในชีวิตที่ดีของกรณีศึกษาที่ 1 มาจากการที่หม่อม...รับให้เป็นบุตรบุญธรรม และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่ดีจนเรียนจบการศึกษาระดับปริญญาโท และได้ทำงานที่ดี ทำงานเพื่อคนตาบอด และที่สำคัญได้อยู่ใกล้ชิดกับหม่อมได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่ดีหลายอย่างจากหม่อมทั้ง การต่อสู้ การทำงาน การใช้ชีวิต การช่วยเหลือคนตาบอดในสังคม และกรณีศึกษาที่ 1 ยังได้รับโอกาสที่ดีอีกครั้ง จากการรู้จักกับบาทหลวง...ร่วมทำงานด้วยกันและได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่ดีในการทำงานเพื่อช่วยเหลือสังคมไทย และทุกครั้งที่กรณีศึกษาที่ 1 ได้รับโอกาสจะทำโอกาสนั้นให้ดีที่สุดและให้สำเร็จทุกครั้ง ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดทางด้านสายตาก็ตาม

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ฉันได้รับโอกาสที่ดีตั้งแต่เด็กจากหม่อม... ผู้รับอุปถัมภ์ท่านได้ดูแลให้ความช่วยเหลือมาตั้งแต่เล็กจนโตไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้หรือการทำงานและได้รับโอกาสอีกครั้งในการทำงานเพื่อสังคมร่วมกับบาทหลวง...ด้วย”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“สิ่งที่สำคัญสำหรับตัวท่านคือ เรื่องโอกาส และท่านสามารถใช้โอกาสนั้นได้ดีมาก ท่านได้รับโอกาสเป็นให้ลูกศิษย์ของหม่อม... ได้อยู่ใกล้ชิด ได้รับการสอนเรื่องการต่อสู้ และก็เป็นความสามารถของท่านด้วย ท่านถึงได้รับโอกาสที่ดีและท่านก็ทำโอกาสให้เป็นประโยชน์ แต่บางคนมีโอกาสดแต่ใช้โอกาสไม่เป็นก็มี”

(เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค. 2552 11.00-12.00 น.)

“ท่านได้รับโอกาสที่ดีในการได้เป็นลูกศิษย์ของหม่อมและหม่อมยังได้รับให้ท่านเป็นลูกบุญธรรมด้วย และท่านได้รับโอกาสให้ไปเรียนต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนการทำงานท่านก็มีโอกาสได้ทำงานใกล้ชิดกับบาทหลวง...”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

1.6 งานอดิเรก

งานอดิเรกของกรณีศึกษาที่ 1 ในอดีตเป็นการเขียนหนังสืออักษรเบรลล์ ส่วนในปัจจุบันนั้นคือ การรับฟังข้อมูลข่าวสารจากทางวิทยุ เพราะข่าวสารทางสื่ออื่นของคนตาบอดยังมีไม่มากนัก ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ที่เป็นอักษรเบรลล์ก็ไม่มี เวลาคนตาบอดจะฟังข่าวสารส่วนมากจะฟังจากทางวิทยุ เพราะเป็นสื่อที่รับรู้ได้ง่ายที่สุดสำหรับคนตาบอด

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ในอดีตงานอดิเรก คือ การปักไหมพรมและเขียนหนังสือ ปัจจุบันไม่ค่อยมีเนื่องจากภาระงานที่รับผิดชอบมาก แต่บางครั้งถ้ามีเวลาจะมาฟังข่าวทางวิทยุ”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“งานอดิเรกของท่าน คือ การฟังข่าวฟังวิทยุ และบางครั้งก็เขียนหนังสือ แต่ช่วงหลังๆ ท่านไม่ค่อยได้เขียนหนังสือแล้ว เพราะท่านต้องทำงานหนักทุกวัน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลของทางผู้วิจัยได้ยืมนักเรียนผู้ชายระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 2 คน ได้พูดคุยกันระหว่างเดินผ่านหน้าห้องสมุด ขณะที่ผู้วิจัยนั่งรอการสัมภาษณ์เพื่อนครูอยู่ว่า

“อยากจะให้มีอักษรเบรลล์ทางหนังสือพิมพ์บ้าง เพราะฟังข่าวจากทางวิทยุอย่างเดียวมันก็น่าเบื่อ อยากจะอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์บ้าง”

(การใช้เทคนิคเสียดูฟัง, 9 พ.ย. 2552 10.00-10.05 น.)

ข้อมูลการสังเกต คือ เด็กนักเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากจะรับฟังข่าวสารทางวิทยุ เพราะสังเกตเห็นวิทยุในหลายๆ ที่ ส่วนการรับฟังข่าวสารทางสื่ออื่นๆ ไม่ค่อยมี เพราะผู้วิจัยไม่เห็นมีโทรทัศน์เลย ในโรงอาหารก็ไม่มี ส่วนหนังสือพิมพ์ก็ไม่เห็นมีเลย ในห้องสมุดก็ไม่มีหนังสือพิมพ์เลย

(การสังเกตสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียน, 30 พ.ย.2552 11.00-11.45 น.)

2. แรงจูงใจในการเป็นครูของกรณีศึกษาที่ 1

2.1 แรงจูงใจในการเป็นครู

กรณีศึกษาที่ 1 มีแรงจูงใจในการเป็นครูมาจากการที่มีครูเป็นแรงบันดาลใจและแบบอย่างที่ดีนั่นก็คือ ครูหม่อม... ที่เป็นทั้งแม่และครู และในสมัยกรณีศึกษาที่ 1 เป็นเด็กยังมีความฝันว่าโตขึ้นอยากจะเป็นครู เพราะอยากจะมาช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“สมัยเป็นเด็กมีความฝันว่าอยากเป็นครู เพราะอยากจะช่วยเหลือคนให้มีความรู้ โดยเฉพาะคนพิการที่สมัยก่อนไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา ส่วนครูที่เป็นแรงบันดาลใจให้มาประกอบอาชีพครูนั้นก็คือ ครูหม่อม...ที่เป็นทั้งแม่และครู”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“แรงจูงใจในการเป็นครูของท่าน น่าจะมาจากการที่ท่านมีความต้องการช่วยเหลือคนพิการด้วยกัน โดยเฉพาะด้านการศึกษา และมีการปลูกฝังทางคนพิการว่า ถ้าเรามีโอกาสก็ควรจะช่วยเหลือคนพิการต่อไป เป็นการปลูกฝังในวงการคนพิการ เพราะการศึกษาเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้คนพิการได้รับการยอมรับจากสังคม” (เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค. 2552 11.00-12.00 น.)

“แรงจูงใจที่ทำให้ท่านเป็นครู น่าจะมาจากแบบอย่างที่ดีของทางแหม่ม... ที่ได้เป็นครูสอนคนตาบอดครั้งแรกในประเทศไทย”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ทำให้กรณีศึกษาที่ 1 ประสบความสำเร็จ มาจากการมีแบบอย่างที่ดี ทั้ง 2 ท่าน ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ในหน้าที่การงาน และการทำงานเพื่อช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทยให้ได้รับการศึกษาและมีงานทำ นั่นคือ แหม่ม... และบาทหลวง...ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไม่ใช่คนไทย แต่ทำงานเพื่อสังคมคนพิการไทยมาตลอดชีวิต จึงส่งผลให้กรณีศึกษาที่ 1 มีแรงบันดาลใจในการต่อสู้ เพื่อให้ประสบความสำเร็จเหมือนทั้ง 2 ท่าน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“แรงจูงใจที่ทำให้ฉันสามารถประสบความสำเร็จได้ คือ มาจากแหม่ม... และบาทหลวง... ซึ่งท่านทั้ง 2 เป็นตัวอย่างที่ดี ท่านเป็นชาวต่างชาติ แต่อาสามาทำงานให้แก่สังคมไทยทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจให้แก่คนพิการไทยตลอดทั้งชีวิต”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“แรงจูงใจที่ทำให้ท่านประสบความสำเร็จน่าจะมาจากแบบอย่างของแหม่ม... และบาทหลวง...ที่ทำงานจนประสบความสำเร็จให้แก่สังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นคนพิการ หรือเด็กด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการศึกษาและการทำงานที่ดี”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ท่านเคยเล่าให้ฟังว่าตอนที่ท่านเป็นเด็กก็มีคนมาบอกท่านว่าคนตาบอดทำอะไรไม่ได้หรอก ท่านจึงต้องทำให้สำเร็จให้ได้ ทำให้ท่านนึกถึงพวกเราและอยากจะให้เราประสบความสำเร็จ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

2.3 คติประจำใจ

คติประจำใจของกรณีศึกษาที่ 1 คือ อดทน เอาบุญเอางาน และตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่
เต็มความสามารถของเรา

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“อดทน อดทนอย่างเดียวเลย เอาบุญและเอางาน รักการทำงาน ไม่ว่าจะ
เหนื่อยยังไงก็รักงาน ทำงานให้เต็มความสามารถที่เรามี”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“ท่านมีความตั้งใจ ความมุ่งมั่นในการทำงาน ถ้าท่านจะทำงานอะไรแล้วก็
ต้องทำให้ได้ และให้สำเร็จด้วย”

(เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค.
2552 11.00-12.00 น.)

“ท่านมีความอดทนในการทำงาน และเต็มที่ในการทำงานทุกครั้งให้ดีที่สุด”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

3.การจัดการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 1

3.1 การเตรียมการสอนหรือแผนการสอน

การเตรียมการสอนของกรณีศึกษาที่ 1 จะเตรียมล่วงหน้าด้วยตนเองทุกครั้ง โดยการ
ศึกษาจากพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก การจัดทำแผนการสอนเป็นแผนการศึกษาเฉพาะ
บุคคล (IEP) เพื่อศึกษาว่านักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานเป็นอย่างไร และเมื่อใช้แผนการสอนแบบนี้
ไปแล้วนักเรียนจะมีการพัฒนาไปมากน้อยเพียงใด ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนการ
สอนของนักเรียนแต่ละคนให้เหมาะสมตลอดเวลา

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ต้องดูพื้นฐานของเด็กแต่ละคน เพราะเด็กตาบอดจะต้องทำแผนการ
ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และต้องปรับปรุงพัฒนาแผนการสอนตลอดเวลา”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“การจัดแผนการสอนของท่านจะดูจากศักยภาพของเด็กว่าเด็กแต่ละคนว่า
เป็นอย่างไรบ้าง เด็กแต่ละคนจะมีศักยภาพที่ไม่เหมือนกัน จะเพิ่มเติมตรงไหน

ให้แก่เด็กนักเรียนบ้างแล้วก็นำมาจัดเป็นแผนการสอน เพราะเด็กนักเรียนที่นี่ มีการพัฒนาที่แตกต่างกัน การเตรียมความพร้อมของท่านก็ต้องศึกษาจากเด็กก่อน”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“ท่านจะมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าด้วยตัวเอง โดยดูจากศักยภาพและความพร้อมของเด็กแต่ละคน และท่านมีการพัฒนาแผนการสอนตลอดเวลา”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

“ท่านจะต้องดูความพร้อม หรือพื้นฐานของเด็กแต่ละคนก่อนที่จะทำแผนการสอนหรือเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน ส่วนแผนการสอนของท่านจะทำเองและมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนอยู่เสมอ ท่านจะทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือเรียกว่า IEP เป็นแผนที่ศึกษานักเรียนพิการรายบุคคล”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

3.2 เทคนิคการสอน

เทคนิคการสอนของกรณีศึกษาที่ 1 คือ การใช้เสียงในการสอนเป็นหลัก การตั้งคำถามถามนักเรียน เพื่อตรวจสอบความตั้งใจในการเรียนของนักเรียนแต่ละคน การเดินเข้าไปหานักเรียนเพื่อตรวจสอบดูว่านักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงไหม การอธิบายเนื้อหา การเล่าเรื่องจากทั้งในตำราเรียนและนอกตำราเรียน การให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง การให้การบ้านนักเรียนทำบ่อยๆ และการคัดลอกเนื้อหาจากหนังสือเรียน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“การสอนส่วนใหญ่จะเป็นการอธิบายเนื้อหาทั้งในตำราเรียนและนอกตำราเรียน และที่สำคัญคือการใช้เสียงในการถามตอบ เพราะการสอนเด็กตามปกติต้องใช้เสียงเป็นส่วนใหญ่ เพื่อดูว่านักเรียนแต่ละคนตั้งใจเรียนหรือไม่ การให้เด็กลงมือปฏิบัติจริงก็เป็นสิ่งที่ดี เพราะเด็กจะได้รู้ว่าสิ่งของนั้นเป็นอย่างไร”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“บางครั้งท่านสอนเด็กบางคนไม่ยอมอ่าน ท่านก็จะใช้วิธีการเดินเข้าไปหาท่านจะไม่ค่อยนั่งสอนกับที่ ถึงแม้ว่าท่านจะมีอายุมากก็ตาม และท่านจะใช้เสียงในการถามคำถาม ซึ่งจะถามเป็นรายบุคคล เพื่อดูว่าเด็กตั้งใจเรียนอยู่หรือไม่”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

“ส่วนมากท่านใช้เสียงในการสอน การตั้งคำถาม การอธิบาย และใช้
ประสบการณ์ที่ท่านมี ท่านจะนำมาสอนเด็ก และให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ท่านสอนตามเนื้อหา และมีการเสริมเนื้อหาจากภายนอก มีการตั้งคำถาม
ส่วนมากจะถามเป็นรายบุคคล และมีการบ้านเกือบทุกครั้งครับ”

“ส่วนใหญ่เป็นการถามคำถามภาษาอังกฤษ และให้คัดหนังสือจากเนื้อหา”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มอ่อน, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 10.00-11.30 น.)

“ท่านจะใช้ถามคำถาม บางครั้งเดินไปหาเพื่อดูว่าพวกเรากำลังตั้งใจเรียนไหม”

“ท่านจะอธิบายเหมือนกับทำให้เราได้เห็นเหตุการณ์นั้นจริงๆ ค่ะ แล้วมีการ
ตั้งคำถามถาม หนูชอบที่ท่านให้อ่านหนังสือแล้วให้คัดลอกจากหนังสือมาค่ะ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

ข้อมูลการสังเกตการสอนภายในห้องเรียน พบว่า กรณีศึกษาที่ 1 สอนโดยการใช้เสียงเป็น
หลัก การอธิบายและยกตัวอย่างจากหนังสือเรียน การเรียกชื่อของนักเรียนให้ตอบคำถามเป็น
รายบุคคล โดยที่กรณีศึกษาที่ 1 สามารถฟังเสียงและรู้ตำแหน่งที่นั่งของนักเรียนทุกคนภายใน
ห้องเรียนมีนักเรียนประมาณ 4-5 คนเท่านั้น บางครั้งเดินเข้าไปดูว่านักเรียนได้เปิดหนังสือตามที่
บอกไว้หรือไม่ และท้ายคาบเรียนจะให้การบ้านนักเรียน โดยการคัดลอกจากเนื้อหาในหนังสือ

(การสังเกตการสอนของกรณีศึกษาที่ 1, 22 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

3.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 1 มีหลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียนที่พิการ
ทางการเห็นโดยเฉพาะ สื่อส่วนมากจะเป็นวิชาคณิตศาสตร์ที่สอนในระดับประถมศึกษา เพราะยัง
เป็นเด็กจึงต้องเน้นสื่อมากหน่อย เช่น หนังสืออักษรเบรลล์ ไม้บรรทัดสำหรับคนตาบอดที่มีรอยนูน
กระดานมุดสำหรับอักษรเบรลล์ วงเวียนสำหรับคนตาบอด และรูปเรขาคณิตต่างๆ ส่วนทางวิชา
ภาษาอังกฤษที่สอนในระดับมัธยมศึกษา มีสื่อการสอนน้อยกว่า เพราะนักเรียนเริ่มโตแล้วต้องเน้น
เนื้อหาทางวิชาการมากยิ่งขึ้น เช่น เทปภาษาอังกฤษ หนังสืออักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้
ยังมีอุปกรณ์สำหรับนักเรียน เช่น เครื่องเบรลล์เลอร์เป็นเครื่องพิมพ์ดีดสำหรับผู้พิการทางการเห็น
ใช้พิมพ์อักษรเบรลล์ สเตตเป็นอุปกรณ์ที่ใช้การเขียนอักษรเบรลล์ มี 4 แถว 27 ช่อง ช่องละ 6 จุด
ไม้เท้าเป็นอุปกรณ์ที่ผู้มีความบกพร่องทางสายตาใช้ในการเดินทาง ลูกคิดอุปกรณ์ใช้ในการคิดเลข
หมุดไม้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาสัมผัสจุดซึ่งเป็นลักษณะอักษรเบรลล์

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้
ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“สื่อที่ใช้ในการสอนในวิชาอังกฤษก็มีหนังสืออักษรเบรลล์ เทป ส่วนในวิชาคณิตศาสตร์ก็มีสื่อมากหน่อย เช่น ลูกคิดของจีนและลูกคิดของญี่ปุ่น ไม้บรรทัดของคนตาบอดที่มีรอยนูน วงเวียน หรือรูปเรขาคณิตต่างๆ ส่วนทางด้านอุปกรณ์ในการเรียนมีให้นักเรียนฟรีทุกๆ คน เช่น เครื่องเบรลล์เลอร์ สเตต หมุดไม้ ลูกคิดเป็นอุปกรณ์ใช้ในการคิดเลข”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“สื่อการสอนของท่านก็มีหลากหลาย เพราะเด็กที่พิการเวลาสอนต้องมีสื่อที่让孩子ได้สัมผัสจริง เด็กถึงจะเข้าใจได้เร็ว สื่อของท่านในวิชาภาษาอังกฤษก็มีหนังสือที่เป็นอักษรเบรลล์ เทป ส่วนคณิตศาสตร์ เช่น ลูกคิด หรือรูปเรขาคณิต”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“สื่อการสอนก็จะมีลูกคิด ไม้บรรทัดสำหรับคนตาบอดที่มีรอยนูนเพื่อให้รู้ ว่าวัดได้กี่เซนติเมตรหรือกี่นิ้ว กระดานหมุด วงเวียนของคนตาบอด รูปเรขาคณิตและที่ใช้เป็นประจำคือ หนังสืออักษรเบรลล์ในวิชาภาษาอังกฤษ”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

ภาพที่ 13 หนังสืออักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษ ลูกคิด เครื่องเบรลล์เลอร์ และสเตต

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ท่านใช้เป็นหนังสือเบรลล์เป็นส่วนใหญ่ในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษจะเน้นทางด้านหนังสือมากกว่า บางครั้งก็มีหนังสือเบรลล์อื่นนอกตำราเรียนด้วยครับ”

“ส่วนของผมชอบสื่อที่เรียนกับท่าน คือ เทปภาษาอังกฤษครับ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มอ่อน, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 10.00-11.30 น.)

“สื่อที่ผมเรียนกับท่านก็มี หนังสือเบรลล์ เทปเสียง ผมชอบเป็นสื่อการเรียน เพราะเห็นภาพได้ชัดเจนกว่าตัวหนังสือ ทำให้เราได้สัมผัสของจริงครับ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

ข้อมูลการสังเกตสื่อการสอนของกรณีศึกษาที่ 1 พบว่ามีสื่อวิชาคณิตศาสตร์เช่น หนังสืออักษรเบรลล์คณิตศาสตร์ ไม้บรรทัดที่มีรอยนูน วงเวียนของคนตาบอด และรูปเรขาคณิต ส่วนวิชาภาษาอังกฤษ เช่น หนังสืออักษรเบรลล์ที่เป็นภาษาอังกฤษ และเทปภาษาอังกฤษ อุปกรณ์การเรียนต่างๆ เช่น เครื่องเบรลล์เลอร์ สเตต ไม้เท้า ลูกคิด หมุดไม้ เป็นต้น

(การสังเกตสื่อการสอนภายในห้องเรียนและห้องทำงาน, 22 พ.ย.2552 13.00-13.30 น.)

3.4 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลของกรณีศึกษาที่ 1 ใช้แบบทดสอบตามหลักสูตรแกนกลางของทางกระทรวงศึกษาธิการ มีการวัดผลหลากหลายตามสภาพความเป็นจริง แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและปรนัย ส่วนใหญ่ให้นักเรียนเขียนคำตอบเองมากกว่า เพราะไม่ต้องการให้นักเรียนได้คาดเดา มีการให้คะแนนการประเมินความสนใจในการเรียน เช่น การถาม-ตอบ การทำการบ้าน ส่วนการให้คะแนนและผลการเรียนเหมือนกับโรงเรียนทั่วไป แต่จะมีการยืดหยุ่นของเรื่องเวลาในการสอบ เพราะนักเรียนตาบอดต้องใช้เวลาในการทำแบบทดสอบมากกว่านักเรียนปกติ นักเรียนต้องใช้มือสัมผัสในการอ่านอักษรเบรลล์ทีละตัว บางครั้งเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการทำแบบทดสอบกรณีศึกษาที่ 1 จะอ่านแบบทดสอบให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนเขียนคำตอบลงไปแบบทดสอบ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“การวัดผลส่วนมากของคนตาบอดต้องอ่านข้อสอบให้ฟังแล้วก็ถามคำถามให้นักเรียนตอบ จะได้ไม่เสียเวลาในการทำข้อสอบ ข้อสอบก็มีทั้งแบบอัตนัยและปรนัย มีการให้คะแนนให้เกรดการเรียนเหมือนโรงเรียนของคนตาดีทั่วไป”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“การวัดผลของท่านตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน ก็เหมือนกับการวัดผลของเด็กทั่วไป เป็นการวัดผลตามบทเรียนที่เรียน มีคะแนน มีเกรด แต่จะมีการยืดหยุ่นในเรื่องของเวลา เพราะเด็กนักเรียนที่ตาบอดจะต้องใช้เวลาในการอ่านหนังสือนาน เพราะต้องให้การสัมผัสจึงมีการยืดหยุ่นในเรื่องเวลาให้กับเด็กนักเรียนทุกครั้ง”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“การวัดผลก็ต้องมีความยืดหยุ่นโดยเฉพาะเรื่องเวลา เพราะคนตาบอดจะใช้เวลาในการอ่านมาก ต้องใช้มือในการคลำข้อสอบในการอ่านทีละตัว ข้อสอบคนทั่วไปสอบ 1 ข้อต่อการทำ 1 นาที แต่ของคนตาบอด 1 ข้ออาจจะต้องทำ 2-3 นาที จะยืดเวลาของคนตาดีไม่ได้ ส่วนข้อสอบทั้งอัตนัย ปรัชญา บางครั้งจะใช้ถาม-ตอบ”

(เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค. 2552 11.00-12.00 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ผมชอบการออกแบบเดิมคำครับ การออกข้อสอบมีประมาณ 20 ข้อ และมีการประเมินความสนใจในการเรียน เช่น การถามตอบ การทำการบ้านด้วย”

“ข้อสอบท่านจะออกเองตามเนื้อหาในหนังสือเรียนที่ได้มา ข้อสอบก็จะยากเหมือนกัน มีการให้คะแนนในการถามตอบด้วยครับ”

“ข้อสอบจะมีการยืดหยุ่นในเรื่องเวลาทำแบบทดสอบ เพราะพวกเราต้องใช้เวลาในการทำแบบทดสอบค่อนข้างมาก”

“มีการเก็บคะแนนโดยแบบทดสอบ การตั้งคำถามถามแล้วให้นักเรียนตอบ การทำการบ้านก็มีครับ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มอ่อน, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 10.00-11.30 น.)

“ท่านจะอ่านข้อสอบให้เราฟังแล้วให้เราคิด และเราก็เขียนคำตอบลงในข้อสอบ เพราะจะได้ไม่เสียเวลาในการอ่าน แต่ละคนจะอ่านเร็วอ่านช้าไม่เท่ากัน”

“ท่านจะออกข้อสอบตามที่ได้เรียนมา บางครั้งท่านจะอ่านข้อสอบให้ฟังแล้วให้นักเรียนตอบคำถามลงในข้อสอบ ไม่งั้นพวกเราจะเสียเวลาในการสอบมาก”

“ข้อสอบของท่านจะเป็นแบบข้อเขียนมากกว่ากาบาท เพราะท่านต้องการให้พวกเราคิดเอง ไม่อยากให้เดาข้อสอบ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

3.5 การสอนเสริม

การสอนเสริมของกรณีศึกษาที่ 1 มีให้สำหรับนักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเรียนเก่ง เรียนไม่ทัน หรือเรียนอ่อน จะเรียกนักเรียนมาช่วงพักเที่ยง เวลา 12.00-13.00 น. และส่วนใหญ่จะเรียกมาเรียนเสริมในช่วงหลังเลิกเรียน เวลา 16.00-17.00 น. เป็นประจำ การสอนเสริมนักเรียนกลุ่มที่เรียนเก่ง จะเรียกมาสอนทั้งห้อง และบางครั้งก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยดูคำศัพท์เพื่อนที่เรียนไม่ทันด้วย ส่วนนักเรียนกลุ่มที่เรียนอ่อนหรือเรียนไม่ทันเพื่อนจะเรียกให้มาสอนเสริมเป็นรายบุคคล

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“มีการนัดสอนเสริม ตามเวลาว่างต่างๆ เช่น ช่วงพักกลางวัน หรือช่วงหลังเลิกเรียน ใครคะแนนน้อยก็จะให้เรียนเสริมที่โรงเรียน เพราะที่นี่เป็นโรงเรียนประจำ เด็กนักเรียนจึงอยู่กับเราตลอด จึงมีเวลาสอนเสริมมากหน่อย การสอนเสริมก็มีทั้งการเรียกมาเป็นกลุ่มคือทั้งห้องเลย หรือบางครั้งก็อาจจะเรียกมาคนเดียวก็มี”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 30 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“ท่านจะเรียกเด็กที่เรียนอ่อนหรือเรียนไม่ทันมาเรียนเสริม บางครั้งท่านก็ให้คนที่เรียนเก่งเป็นตัวอย่างให้เพื่อนดูและให้เด็กที่เรียนช้ามาท่องคำศัพท์จากเพื่อน”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“น้องก็เคยเล่าให้คุณแม่ฟังว่าท่านก็จะเรียกมาสอนเสริมตอนพักกลางวัน และตอนเย็น แต่ส่วนมากจะให้น้องมาเรียนเพิ่มเติมในตอนเย็นหลังเลิกเรียน”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.2, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“ตอนเย็นท่านจะมาสอนเสริมให้นักเรียนไม่ว่าเป็นการบ้านหรือเพิ่มเติม น้องก็เคยบอกให้คุณย่ามารับหลัง 5 โมงเย็น เพราะจะได้ทำการบ้านพร้อมเพื่อน”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.3, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 10.30-12.00 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ท่านสอนเสริมให้พวกเราตลอด ทั้งช่วงพักกลางวันหรือช่วงหลังเลิกเรียน”

“ส่วนมากท่านจะเรียกให้มาเรียนในตอนเย็นหลังเลิกเรียน ท่านจะเรียกมาเรียนทั้งห้องเลย บางครั้งก็จะให้หนูช่วยดูคำศัพท์ให้เพื่อนด้วยค่ะ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

ข้อมูลการสังเกตในช่วงพักกลางวัน พบว่า มีนักเรียนเป็นกลุ่มประมาณ 3-4 คน ได้อ่านหนังสือเรียนเดินเข้าไปเรียนเสริมในห้องทำงานของกรณีศึกษาที่ 1 เป็นประจำ

(การสังเกตการสอนเสริม, 23 พ.ย.2552 12.00-12.30 น.)

3.6 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและวิธีการแก้ปัญหา

ปัญหาการจัดการสอนของกรณีศึกษาที่ 1 เป็นปัญหาของตัวนักเรียน เช่น นักเรียนบางคน เรียนช้า เรียนไม่ทันเพื่อน หรือทำงานไม่ได้ จะแก้ปัญหา ด้านของครูโดยใช้วิธีการเรียกประชุมครูที่เกี่ยวข้องเพื่อปรึกษาและวางแผนหาทางในการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล และปรับปรุงวิธีการสอน และสื่อการสอนในแผนการสอนเฉพาะรายบุคคล มีการเรียกนักเรียนมาสอนเสริม ด้านนักเรียนจะให้ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยดูแลนักเรียนที่เรียนไม่ค่อยทัน เช่น ช่วยอธิบายให้เพื่อนฟัง หรือช่วยดูแลเรื่องการท่องคำศัพท์ ส่วนปัญหาของนักเรียนที่เรียนไม่ได้จะประชุมครูและหาทางออกให้นักเรียน เช่น บางคนทางวิชาการไม่ได้ แต่เล่นกีฬาเก่งจะมีการส่งเสริมทางด้านกีฬาเป็นพิเศษ บางคนไม่ได้ทางวิชาการหรือกีฬาจะส่งเสริมทางด้านอาชีพแทน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ท่านมีปัญหาเด็กทำงานไม่ได้ เช่น ถ้าได้ทางพละไม่ได้ทางวิชาการจะให้เน้นทางด้านพละ หรือถ้ามีความสามารถทางด้านอาชีพก็จะส่งเสริมไปในทางนั้นเลย ท่านจะมีการปรึกษากับครูท่านอื่นในที่ประชุมครู และช่วยกันปรับปรุงให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ส่วนปัญหาเด็กที่เรียนช้า ท่านจะมีการเรียกให้มาเรียนเสริม”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“นักเรียนที่เรียนช้า ท่านจะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการเรียกคุณครูที่สอนในระดับเดียวกับมาประชุมร่วมกันและหาทางออก และท่านจะเรียกเด็กมาสอนเสริม”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ส่วนผมไม่เข้าใจก็จะถามเพื่อน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ผมไม่ค่อยเก่ง ถ้าเพื่อนอธิบายแล้วผมยังไม่เข้าใจอีก ผมก็จะเข้าไปหาท่าน ท่านจะอธิบายให้ฟัง”

“ถ้าหนูเรียนไม่ทัน หนูก็จะเข้าไปหาท่าน ท่านจะอธิบายให้ฟัง เช่น หนูไม่เข้าใจเรื่องเรขาคณิต ท่านจะจับมือของหนูไปจับรูปเรขาคณิต และอธิบายให้ฟัง”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มอ่อน, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 10.00-11.30 น.)

ข้อมูลการสังเกตในช่วงพักกลางวันของทุกวัน พบว่า จะมีนักเรียนกลุ่มหนึ่งที่เล่นกีฬาโดยมีครูสอนพละคอยสอนและดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งผู้วิจัยได้ไปสอบถามเพื่อนครูและนักเรียนได้คำตอบว่าเด็กกลุ่มนี้เป็นนักกีฬาของโรงเรียน จะเน้นทางด้านกีฬาเป็นพิเศษ ช่วงเวลาว่างจะซ้อมกีฬาเป็นประจำ บางคนเป็นถึงนักกีฬาคนพิการทีมชาติ

(การสังเกตช่วงพักกลางวัน, 23 พ.ย.2552 12.00-13.00 น.)

4. พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของกรณีศึกษาที่ 1

4.1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน

4.1.1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน

การจัดสภาพแวดล้อมของทางโรงเรียนเอื้อต่อการทำงานของกรณีศึกษาที่ 1 ไม่ว่าจะเป็นสื่อการสอน เครื่องพิมพ์เป็นอักษรเบรลล์ อุปกรณ์ต่างๆ ในการทำงานสำหรับคนตาบอด มีพร้อมทุกอย่าง และยังมีผู้ช่วยในด้านๆ ด้วย เช่น ด้านคอมพิวเตอร์มีครูที่สอนคอมพิวเตอร์คอยช่วยพิมพ์ให้เป็นอักษรเบรลล์ ด้านเอกสารข้อมูลมีลูกชาย รองผู้อำนวยการ และเลขานุการคอยดูแลและช่วยตรวจสอบเอกสาร ส่วนสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ทางกรณีศึกษาที่ 1 จะดูแลด้วยตนเอง และยังเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการออกแบบแผนผังของโรงเรียน ภายในโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอดครบ เช่น มีลิฟท์ขึ้นลงระหว่างชั้น มีทางเดินลาดมีราวที่ระเบียงให้จับเวลาเดิน มีทางเดินที่เป็นจุดสังเกต มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ ตึกต่างๆ ทางด้านบนมีการเชื่อมหากันเพื่อความสะดวกในการเดิน ภายนอกอาคารมีต้นไม้ร่มรื่นถึงแม้มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ก็ตาม

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“เอื้อต่อการทำงานของท่านนะ เพราะว่าที่นั่นนักเรียนก็มีความบกพร่องทางการเห็นเหมือนกับตัวของท่าน และท่านเป็นถึงผู้บริหารก็ต้องมีความพร้อมในการทำงาน เช่น ในห้องทำงานของท่านก็มีอุปกรณ์เกี่ยวกับคนตาบอดครบทุก ทางด้านเอกสารมีหลายฝ่ายคอยดูแลและช่วยกันตรวจสอบ”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“เอื้อต่อการทำงาน ในส่วนอุปกรณ์ในการทำงานของท่านต้องมีความพร้อมและเหมาะสม การจัดสภาพแวดล้อมท่านจะสั่งการเองเลย เช่น ทางเดินมีความลาดชันมาก ท่านจะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปรับปรุง และท่านจะเข้าไปทดสอบด้วย”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

ภาพที่ 14 ทางเชื่อมระหว่างตึกด้านบนและทางเดินที่ระเบียงมีราวให้จับ

“การจัดสภาพแวดล้อมการทำงานทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็น ด้านผู้ประสานงาน คอยช่วยเหลืองานของท่านด้านต่างๆ มีเครื่องพิมพ์เป็นอักษรเบรลล์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ในบริเวณโรงเรียนท่านจะคอยดูเองว่ามีอะไรที่ต้องปรับปรุง เช่น ท่านเดินไปทางลาดชันมากเกินไป สูงเกินไป ลื่นเกินไป ท่านก็ให้เจ้าหน้าที่มาแก้ไขให้ดี”

(เพื่อนครูสอนวิชาภาษาไทย, สัมภาษณ์, 9 พ.ย.2552 14.30-15.10 น.)

“ทางโรงเรียนก็ปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา นะ คุณย่าก็เคยเห็นท่านเดินสำรวจรอบๆ โรงเรียนและจุดไหนที่ท่านดูแล้วรู้สึกว่ามันอันตรายต่อเด็ก ท่านจะแจ้งให้ทางครูที่รับผิดชอบได้มาปรับปรุงแก้ไข และเมื่อมีการแก้ไขเสร็จท่านจะเดินทดสอบเอง”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.3, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 10.30-12.00 น.)

“สภาพแวดล้อมก็เอื้อต่อการทำงานของท่าน เพราะท่านก็เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียน เช่น มีลิฟท์ มีทางลาด มีทางเดินที่เป็นจุดสังเกตให้นักเรียนได้รับทราบ มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ ตึกต่างๆ ก็จะมีการเชื่อมหากันเพื่อความสะดวกในการเดินของนักเรียน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการสังเกต คือ สภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน มีราวทางเดินที่ระเบียงหน้าห้องเรียน มีลิฟท์ มีทางเดินทางลาด มีทางเดินที่เป็นจุดสังเกตสำหรับคนตาบอด ห้องน้ำคนพิการ ทางเดินเชื่อมหากันระหว่างตึกชั้นบน ภายนอกอาคารเรียนมีพื้นที่ไม่มากนัก แต่มีการปลูกต้นไม้ทั่วบริเวณของโรงเรียน

(การสังเกตสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียน, 30 พ.ย.2552 11.00-11.45 น.)

4.1.2 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 1 เพราะดูแลสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนด้วยตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นสื่อการสอน หนังสืออักษรเบรลล์ หรือเทปภาษาอังกฤษมีพร้อมสำหรับนักเรียน มีห้องสมุด ห้องน้ำอยู่ติดกับห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนกว้างขวางและเหมาะสมสำหรับจำนวนนักเรียนที่เรียนห้องเรียนละไม่เกิน 10 คน มีบอร์ดให้ความรู้มุมหนังสือภายในห้องเรียน หลังห้องเรียนมีที่แขวนไม้เท้าขาว และมีสื่อการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์ต่างๆ ให้นักเรียนครบทุกคนโดยไม่ต้องเสียเงินเลย เช่น เครื่องเบรลล์เลอร์ สเตต ลูกคิด หมุดไม้ ไม้เท้าขาว ภายนอกอาคารเรียนมีทั้งห้องคอมพิวเตอร์ หอประชุมที่แบ่งพื้นที่ไว้สำหรับเรียนดนตรี มีทั้งดนตรีไทยและสากล มีสนามฟุตบอล มีสระว่ายน้ำอยู่ด้านล่างส่วนด้านบนเป็นสนามโกลบอล สภาพแวดล้อมที่โรงเรียนนี้จึงพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนของคนตาบอด

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้
ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“สภาพแวดล้อมที่นี้พร้อมต่อการเรียนของนักเรียน เพราะเป็นโรงเรียนสอนคนตาบอด สภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ต่างๆ จึงต้องพร้อมสำหรับการเรียนของคนตาบอด และที่ผ่านมามีหลายหน่วยงานเข้ามาตรวจสอบตลอดเวลา ทั้งของภาครัฐบาลและเอกชน ที่นี้จะเปิดให้ชาวไทยหรือชาวต่างชาติมาดูงานตลอดเวลา สภาพแวดล้อมจึงมีการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นเสมอ และให้นักเรียนเรียนฟรีทุกอย่าง”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“สภาพแวดล้อมเหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอน มีสนามฟุตบอล สระว่ายน้ำ ห้องคอม ส่วนตัวของท่านก็จะจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียน ห้องเรียนหนึ่งจะมีเด็กนักเรียนทั้งหมดไม่เกิน 10 คน ท่านจะจัดโต๊ะเรียนให้อยู่ตามจุดต่างๆ โต๊ะแต่ละตัวต้องมีระยะห่างที่เหมาะสม สำหรับให้นักเรียนเดินได้สะดวก”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดให้ก็เหมาะสมกับพวกเรา ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน และที่ผมชอบมากที่สุดก็เห็นจะเป็นสระว่ายน้ำ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มอ่อน, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 10.00-11.30 น.)

“เนื้อที่ขนาดนี้จัดได้แบบนี้ดีมากค่ะ เพราะมี 3 ตึก พร้อมกับมีทางเดินที่มีการเชื่อมต่อกันในชั้นบน ทำให้เวลาหนูเดินไปมาระหว่างตึกได้สะดวกมากค่ะ”

“สภาพแวดล้อมที่นี้เอื้อต่อการเรียนของผมมากครับ เพราะที่นี้มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และในห้องเรียนมีมุมหนังสือให้อ่านด้วย”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

ภาพที่ 15 สระว่ายน้ำ และสนามฟุตบอล

ข้อมูลการสังเกต คือ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีขนาดกว้างขวาง มีโต๊ะเรียน ประมาณห้องละ 8 ตัว วางเรียงโต๊ะอยู่ห่างๆ กัน มีการจัดบอร์ดให้ความรู้ ทั้งอักษรปกติและอักษร เบรลล์ มีมุมหนังสือที่เป็นอักษรเบรลล์ มีที่แขวนไม้เท้าขาวหลังห้องเรียน มีห้องสมุดอยู่ติดกับ ห้องเรียน ภายนอกอาคารเรียนมีห้องประกอบการต่างๆ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ หอประชุมมีการ แบ่งพื้นที่ไว้ให้ชมดนตรีสากลและไทย มีสนามฟุตบอล มีสระว่ายน้ำที่อยู่ด้านล่างส่วนด้านบน เป็นสนามโกลบอล และมีการปลูกต้นไม้ทั่วบริเวณโรงเรียนถึงแม้จะมีพื้นที่ไม่มากก็ตาม

(การสังเกตสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียน, 30 พ.ย.2552 11.00-11.45 น.)

4.2 พฤติกรรมในการทำงาน

4.2.1 ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ในปัจจุบันนี้กรณีศึกษาที่ 1 มีตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบ 2 อย่าง คือ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรับผิดชอบงานทุกอย่าง ในโรงเรียนและยังเป็นคุณครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และสอนวิชา ภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทำงานที่โรงเรียนในวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี

2. เลขาธิการมูลนิธิเพื่อคนตาบอด รับผิดชอบดูแลงานทุกอย่างของมูลนิธิ ซึ่งเป็นมูลนิธิที่ ทำงานให้สำหรับคนตาบอด และเป็นสถานที่ฝึกอาชีพให้คนตาบอดด้วย เช่น อาชีพการนวดแผน โบราณ อาชีพการดูดวง เป็นต้น ทำงานที่มูลนิธิตั้งแต่วันศุกร์ถึงวันอาทิตย์

ปัจจุบันนี้กรณีศึกษาที่ 1 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการของโรงเรียน แต่ก็ยังคงรับผิดชอบงาน ด้านการสอนหนังสืออยู่ ทั้งๆ ที่เป็นถึงระดับผู้บริหารโรงเรียน และยังคงทำงานด้วยตัวเองทุกวันไม่ มีวันหยุด เดินทางทุกสัปดาห์ ทำงานโดยไม่รับเงินเดือน ทำงานมากกว่าคนร่างกายปกติบางคน เสียอีก และทำงานเพื่อช่วยเหลือคนตาบอดมาตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้จะมีอายุมาก แต่ก็ยังคงทำงานเพื่อสังคมไทยต่อไป

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ปัจจุบันนี้ฉันมีตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สอนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และสอนวิชา ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ฉันทำงานที่โรงเรียนนี้ในวันจันทร์ถึงวัน พฤหัสบดี ส่วนวันศุกร์ถึงวันอาทิตย์จะเข้าไปทำงานที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอด ซึ่งการ ทำงานทั้ง 2 ที่ไม่รับเงินเดือน คิดว่าทำงานแล้วได้บุญและทำเพื่อสังคมดีกว่า”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“ปัจจุบันนี้ท่านเป็นผู้อำนวยการของโรงเรียน และท่านก็ยังสอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา และสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา และท่านช่วยดูแลงานทุกอย่างทุกกิจกรรมในโรงเรียนด้วยตัวเอง และยังคงทำงานเป็นเลขาธิการมูลนิธิเพื่อคนตาบอดด้วย”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“ท่านมีความขยันมากในการทำงาน ท่านนั่งรถทุกสัปดาห์เลย เพราะท่านทำงาน 2 แห่ง คือ ที่โรงเรียนนี้และมูลนิธิเพื่อคนตาบอด ซึ่งเป็นสถานที่สอนทางด้านสายอาชีพ เช่น การวาดแผนโบราณให้แก่คนตาบอด”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

“ท่านจะทำงานทุกวันไม่มีวันหยุด วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดีท่านทำงานที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก และวันศุกร์ถึงวันอาทิตย์ท่านทำงานเป็นเลขาธิการมูลนิธิเพื่อคนตาบอดในพระบรมราชูปถัมภ์ที่กรุงเทพฯ”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2530 – ปัจจุบัน ทำงานที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำหน้าที่เป็นเลขาธิการ (โดยไม่ได้รับเงินเดือน) และช่วยราชการที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการ พร้อมทั้งเป็นครูผู้สอน (โดยไม่ได้รับเงินเดือน)

4.2.2 การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของตนเอง

การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของกรณีศึกษาที่ 1 มีอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการอบรมหรือสัมมนา บางครั้งเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ที่เชิญไป และด้านการศึกษา มีการพัฒนาความรู้มาตลอด มีการพัฒนาการศึกษาจนจบระดับปริญญาโทจากประเทศสหรัฐอเมริกา ถึงแม้จะมีข้อจำกัด แต่มีความพยายามใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ฉันมีการพัฒนาตนเองมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ก็จบระดับปริญญาโทจากต่างประเทศ สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้อยู่ตลอดเวลา ไปเป็นวิทยากรให้หลายหน่วยงาน คนเราต้องมีการอัปเดตตัวเองตลอดเวลา”

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“ท่านจะไปสัมมนาบ่อยมาก ทุกครั้งที่ มีหน่วยงานไหนเชิญมาท่านก็จะไป และบางครั้งวันนี้ท่านสอนอยู่ที่โรงเรียน พอวันพรุ่งนี้มีการสัมมนาที่เร่งด่วนท่านก็จะเดินทางไปสัมมนา และอีกวันท่านก็จะเดินทางมาสอนหนังสือให้แก่ักเรียนด้วย ท่านให้ความสำคัญกับการสัมมนาหรือการประชุมทุกครั้ง”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

“ท่านเข้าร่วมประชุมและสัมมนาบ่อยมาก ส่วนมากท่านจะเป็นวิทยากรในการสัมมนาต่างๆ มีทั้งภายในและนอก โดยเฉพาะด้านการศึกษาค้นคว้า”

(เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค. 2552 11.00-12.00 น.)

“ท่านมีการส่งเสริมและพัฒนาตัวท่านเองมากมาย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันก็ยังมียู่ เรียกว่าตลอดชีวิตเลย ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ก็มักจะเชิญท่านไปเป็นวิทยากรอยู่บ่อยๆ”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2525 – 2526 ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศ สาขาการศึกษาพิเศษ ด้านคนตาบอด ได้รับ M.ED. Speacial Education for the Visually-Handicapped และได้รับประกาศนียบัตรสอนคนตาบอด จาก Perkins School for the Blind

4.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นงานของมูลนิธิเพื่อคนตาบอด หรืองานที่โรงเรียนสอนคนตาบอด และเข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมต่างๆ กับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งกรณีศึกษาที่ 1 จะเข้าไปดูแลและกำกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองทุกครั้ง เพื่อให้ผลงานของกิจกรรมนั้นออกมาดีที่สุดใน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ฉันก็เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นของโรงเรียนหรือของมูลนิธิ ล่าสุดก็เป็นตัวแทนไปขอยอดการขยายตัวของรัฐบาลเพิ่มให้แก่คนพิการ ซึ่งกว่าจะได้ก็ต้องใช้เวลาเหมือนกันนะ ส่วนกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนก็จะดูแลด้วยตัวเองหมด เพราะอยากจะให้ผลงานของนักเรียนหรือคุณครูออกมาดีที่สุดใน

(กรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 27 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

“ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนเป็นประจำและท่านเป็นถึงผู้บริหารของทางโรงเรียน แต่เวลาที่มิกิจกรรมของทางโรงเรียนท่านจะลงมาดูแลกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองทุกอย่าง เช่น การแสดงดนตรี ท่านก็มาฟังทุกครั้งและท่านก็จะสามารถบอกได้ว่าใครเล่นถูกหรือเล่นผิด ใครเล่นเสียงดังเสียงเบา”

(เลขานุการกรรณศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“ส่วนใหญ่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการประชุมครูหรือวันสำคัญต่างๆ ถ้ามีกิจกรรมไหนที่ไม่ได้เข้าร่วม ท่านก็จะต้องได้รับทราบผลของการจัดกิจกรรมทุกครั้ง”

(เพื่อนครูสอนวิชาภาษาไทย, สัมภาษณ์, 9 พ.ย.2552 14.30-15.10 น.)

“เวลาทางโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ เช่น กีฬาสี คุณแม่ก็จะเห็นท่านอยู่ร่วมทุกกิจกรรมเลย และท่านจะเข้ามาดูแลกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองทุกครั้งเลย”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.2, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

ภาพที่ 16 การจัดกิจกรรมการซ้อมดนตรีไทย การทำบุญ และทำความสะอาดโรงเรียน

4.2.4 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ

กรณีศึกษาที่ 1 มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ดีมาก ทุกคนที่อยู่ใกล้ชิดจะรู้สึกได้ว่าเหมือนอยู่กันเป็นครอบครัวเป็นที่เป็นที่นอนกัน แม้มากนอกจะมีบุคลิกภาพที่นิ่ง เพราะเป็นผู้ใหญ่และเป็นผู้นำ แต่ภายในเป็นคนใจดี ให้ความยุติธรรมแก่ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนภายในครอบครัว หรือเพื่อนร่วมงาน เวลาที่ใครมีปัญหาสามารถเข้าไปปรึกษาได้ตลอด ที่สำคัญมีความรัก ความเมตตาให้แก่ นักเรียนทุกคน โดยทางกรณีศึกษาที่ 1 จะสัมผัสโดยการดูสีหน้าของนักเรียนเบาๆ ส่วนเด็กเล็กจะเข้าไปอุ้มและพูดคุย เพื่อเป็นการมอบความรักและความอบอุ่นให้แก่นักเรียน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ท่านเป็นคนใจดี โอบอ้อมอารีต่อทั้งครูและนักเรียนทุกคน ทุกวันนี้พวกเราอยู่กันเป็นระบบครอบครัว ท่านเป็นหัวหน้าครอบครัว เราอยู่กันแบบพี่น้อง ท่านจะเป็นคนที่มีความเมตตา เวลาใครมีปัญหาสามารถเข้าไปปรึกษาท่านได้ทุกอย่าง”

(เพื่อนครูสอนวิชาคณิตศาสตร์, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 10.30-11.15 น.)

“เราอยู่ร่วมกันแบบครอบครัว แบบที่ปกครองน้อง ท่านไม่มีการเผด็จการ ท่านจะรับฟังความทั้ง 2 ฝ่าย ให้ความยุติธรรมทุกคนและยังเป็นที่ปรึกษาให้ทุกคนปรึกษาได้ทุกอย่าง เปิดกว้างสำหรับทุกคน เป็นญาติผู้ใหญ่ที่ดีมาก”

(เพื่อนครูสอนวิชาภาษาไทย, สัมภาษณ์, 9 พ.ย.2552 14.30-15.10 น.)

“ท่านให้ความร่วมมือกับทางผู้ปกครองดีมาก คุณแม่เคยเห็นท่านกอดเด็ก บางครั้งท่านจะสัมผัสโดยการลูบศีรษะเบาๆ คุณแม่ว่าก็เป็นสิ่งที่ดี น้องๆ เหล่านี้จะได้รับ ความอบอุ่นจากท่าน เพราะเด็กที่นี้บางคนผู้ปกครองไม่เคยมาเลยก็มี”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.2, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“โรงเรียนนี้ทุกคนจะอยู่เหมือนครอบครัว เพราะคุณครูต้องอยู่กับเด็ก นักเรียนตลอดเวลา นักเรียนบางคนรักครูมากกว่าพ่อแม่ก็ เพราะพ่อแม่บางคนไม่เคยมาหาลูกตัวเองเลย ท่านเป็นคนใจดี มีความรักเมตตาต่อนักเรียน เวลาที่หลานเจอท่าน ท่านจะสัมผัสที่ศีรษะเบาๆ เขาจะรู้สึกใกล้ชิดและกล้าที่จะพูดคุยกับท่าน”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.3, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 10.30-12.00 น.)

“ท่านเป็นคนตรง มีความยุติธรรมให้แก่ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว หรือในที่ทำงาน ท่านจะช่วยเหลือทุกอย่างเท่าที่ท่านจะสามารถช่วยได้ และให้โอกาสแก่คนทุกคนเสมออย่างเท่าเทียมกัน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

4.2.5 การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง

บุคคลรอบข้างต่างๆ ให้การสนับสนุนแก่กรณีศึกษาที่ 1 เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นทางด้านครอบครัวที่มีการพูดคุยและให้กำลังใจกันเสมอ ช่วยเหลืองานทุกๆ อย่าง ด้านเพื่อนครูจะช่วยดูแลในสิ่งที่กรณีศึกษาที่ 1 ต้องการ เช่น เลขานุการช่วยดูแลทางด้านเอกสาร ครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์จะช่วยทางด้านการแปลเอกสารให้เป็นอักษรเบรลล์ เวล่านักเรียนมีปัญหาจะร่วมกันปรึกษาหารือและช่วยกันแก้ปัญหา ทางด้านนักเรียนจะช่วยกันโดยการตั้งใจเรียน ทำงานส่งทุกครั้ง บางคนจะช่วยดูแลน้องๆ ช่วยสอนหนังสือให้น้องๆ เป็นต้น ทุกคนเต็มใจช่วยเหลือและสนับสนุนในทุกๆ อย่างให้เหมือนกับที่กรณีศึกษาที่ 1 ได้ช่วยเหลือทุกคน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“นอกจากหน้าที่การสอนหนังสือแล้ว ก็จะเป็นเลขานุการของท่าน เวลาที่ท่านมาทำงานที่โรงเรียนในวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี ดิฉันก็จะอยู่ใกล้ชิดกับท่านตลอด ดูแลรับผิดชอบเอกสารหรืองานที่ท่านได้มอบหมายให้ทุกอย่าง”

(เลขานุการกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 6 พ.ย.2552 09.30-10.15 น.)

“บางครั้งท่านให้ผมช่วยทำเอกสารให้เป็นอักษรเบรลล์ ทั้งเอกสารทางเรียนหรือเอกสารการทำงานต่างๆ ผมมีหน้าที่ดูแลการแปลเอกสารเป็นเบรลล์ให้ท่าน”

(เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค. 2552 11.00-12.00 น.)

“ครอบครัวของเรามีการให้กำลังใจแก่ท่าน เวลาที่ท่านทำงานอะไรก็ตาม ถ้าพวกเราช่วยเหลือท่านได้ เราจะช่วยเหลือเสมอ ครอบครัวของเราจะดูแลกัน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“หนูจะช่วยท่านตรงที่ท่านฝากให้หนูช่วยดูแลน้องๆ ที่ทำงานไม่ได้ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องการบ้าน การท่องคำศัพท์ หรือการเรียนอักษรเบรลล์”

“ส่วนตัวของหนูจะช่วยท่านตรงการเรียน หนูจะอ่านหนังสือมาก่อนและ ทบทวนเนื้อหาเวลาที่จะมาเรียนกับท่าน บางครั้งช่วยดูแลเพื่อนในการท่องคำศัพท์”

“ท่านเป็นผู้บริหารโรงเรียน ท่านก็คิดงานเยอะ สิ่งที่ผมช่วยท่านได้ นั่นคือ การรับผิดชอบงานที่ท่านมอบหมายให้ผมทำ ผมตั้งใจทำงานที่ท่านได้มอบหมาย ให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้ท่านได้เป็นห่วง เพราะท่านก็มีงานที่ต้องรับผิดชอบเยอะ”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

4.2.6 ข้อดีและข้อจำกัดในการทำงาน

ข้อดีของกรณีศึกษาที่ 1 คือ การเป็นผู้นำที่ดี มีความยุติธรรม มีเหตุมีผลกับทุกคนและเป็นผู้ให้มาตลอด ช่วยเหลือให้คนตาบอดมีความรู้ มีอาชีพสามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็นที่ปรึกษาให้กับทุกคน มีความอดทน เสียสละ และเต็มที่กับการทำงานทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมในสังคมไทย

ข้อจำกัด คือ ด้านสุขภาพท่านมีอายุมากแล้ว แต่ยังการทำงานหนักอยู่ ทำงานสัปดาห์ละ 7 วัน เดินทางทุกสัปดาห์ ทำให้ต้องมีคนดูแลช่วยเหลือ และด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ท่านตามไม่ทัน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน แต่ข้อจำกัดเหล่านี้ไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับกรณีศึกษาที่ 1 เลย ยิ่งเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ทางกรณีศึกษาที่ 1 ทำงานเพื่อสังคมคนพิการไทยมากยิ่งขึ้น

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ข้อดีที่ท่านเป็นคนใจดี สามารถเข้าไปปรึกษาพูดคุยได้เสมอ ท่านเป็นผู้ให้ เป็นผู้นำที่ดี ท่านเป็นคนเต็มที่กับการทำงานทุกครั้ง เพื่อให้งานออกมาดีที่สุด”

(ผู้ปกครองของนักเรียน ป.2, สัมภาษณ์, 29 พ.ย.2552 09.00-10.00 น.)

“ข้อดีของท่านเป็นคนที่มีความพยายาม มุ่งมั่น และตั้งใจในการทำงานทุกอย่าง ถ้าตั้งใจทำแล้วต้องทำให้สำเร็จทุกครั้ง อดทนเป็นเลิศ อะไรที่ท่านช่วยได้ ท่านก็ยินดีช่วยเสมอ ด้านข้อจำกัดคงเป็นเรื่องของเทคโนโลยี การใช้คอมพิวเตอร์ก็เหมือนคนแก่ทั่วไปที่ตามไม่ทันในเรื่องของเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ”

(เพื่อนครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาสังคมศึกษา(ครูตาบอด), สัมภาษณ์, 6 ธ.ค. 2552 11.00-12.00 น.)

“ข้อดี คือ ท่านมีความยุติธรรมและช่วยเหลือทุกคน ในครอบครัวท่านก็ยึดหลักเหตุผลเสมอ เป็นผู้ให้กับสังคมและเต็มที่ในการทำงานทุกครั้ง ส่วนข้อจำกัดคือ ปัจจุบันอายุของท่านมากแล้ว ทำให้ท่านมีปัญหาทางการเดินทาง เพราะท่านต้องเดินทางทุกสัปดาห์ เวลาท่านเดินทางไปไหนก็ต้องมีคนคอยดูแลท่าน”

(ลูกชายกรณีศึกษาที่ 1, สัมภาษณ์, 22 ธ.ค.2552 10.00-10.40 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ข้อดี เกิดจากการที่ท่านเป็นคนมุ่งมั่น อดทน”

“ข้อดี คือ ท่านจะเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม”

(นักเรียน ม.1-3 กลุ่มเก่ง, สนทนากลุ่ม, 27 พ.ย.2552 14.00-15.45 น.)

ผู้วิจัยได้สรุปข้อค้นพบและสามารถสังเคราะห์รูปแบบเส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาที่ 1 ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ความสำเร็จของครูพิการ

		ช่วงวัยทำงาน	ช่วงปัจจุบัน
<p>ช่วงวัยเด็ก</p> <p>1. พิกการทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด</p> <p>2. เมื่ออายุได้ 6 ขวบ คุณแม่ได้เสียชีวิตและได้รับโอกาสที่ดีจากหม่อม...รับให้เป็นบุตรบุญธรรม เลี้ยงดูและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาและการทำงานที่ดี</p> <p>3. มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นอยู่ร่วมกับหม่อม...</p> <p>4. เป็นนักเรียนประจำโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ</p> <p>5. ได้รับการปลูกฝังให้รู้จักการต่อสู้อดทน และช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทย</p>	<p>ช่วงวัยรุ่น</p> <p>1. จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดในกรุงเทพฯ</p> <p>2. จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ</p> <p>3. จบการศึกษาระดับปริญญาโท เอกการศึกษาพิเศษด้านคนตาบอด มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ</p> <p>4. มีแรงจูงใจในการเป็นครู มาจากครูหม่อมที่เป็นทั้งแม่และครู</p> <p>5. ฝันว่าโตขึ้นอยากจะเป็นครูเพราะต้องการจะมาช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา</p> <p>5. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาจากแบบอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จในชีวิต</p>	<p>ช่วงวัยทำงาน</p> <p>1. ทำงานเป็นข้าราชการครู กรมสามัญศึกษาโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ</p> <p>2. ได้รับโอกาสจากบาทหลวง...ในการทำงานร่วมกันที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก</p> <p>3. มีการอบรมและสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>4. ยึดหลักในการทำงาน คือ การอดทน เอาจริงเอาจังตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่</p> <p>5. มีข้อจำกัด คือ ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสาร และการเดินทางในสถานที่ต่างๆ ที่ต้องมีคนคอยดูแลช่วยเหลือ</p>	<p>1. มีครอบครัวที่อบอุ่นและอยู่ใกล้ชิดกัน มีการปรึกษาและช่วยเหลือกันเสมอ</p> <p>2. งานอดิเรกคือ รับฟังข่าวสารทางวิทยุ</p> <p>3. ทำงานที่โรงเรียนสอนคนตาบอดในภาคตะวันออกและมูลนิธิคนตาบอด</p> <p>4. เข้าร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกอยู่เป็นประจำ</p> <p>5. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และได้รับการสนับสนุนจากบุคคลต่างๆ รอบข้าง</p> <p>6. สภาพแวดล้อมมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการทำงานของคนตาบอด</p> <p>7. มีการเตรียมการสอนและแผนการสอนล่วงหน้าด้วยตัวเอง ใช้เสียงในการสอนเป็นหลัก มีการใช้สื่อที่หลากหลาย วัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการสอนเสริมให้นักเรียนเป็นประจำ</p>

แผนภาพที่ 17 เส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาที่ 1

จากการแผนภาพที่ 17 สรุปเส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาที่ 1 มี 4 ช่วง

เริ่มตั้งแต่ช่วงชีวิตในวัยเด็ก กรณีศึกษาที่ 1 เป็นเด็กพิการทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับมารดา ที่ประกอบอาชีพการเย็บผ้าชาย เมื่ออายุได้ 6 ขวบ มารดาได้เสียชีวิต และได้รับโอกาสที่ดีจากแม่หม่มให้เป็นบุตรบุญธรรม มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นร่วมกับแม่หม่ม และแม่หม่มได้รับการเลี้ยงดูส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่ดี เริ่มศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา เป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และได้รับการปลูกฝังจากทางโรงเรียนและแม่หม่มให้รู้จักการต่อสู้ อดทน ช่วยเหลือคนพิการในสังคม

เข้าสู่ช่วงวัยรุ่นได้ศึกษาต่อระดับไฮสคูล โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในต่างประเทศ ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศไทย และได้ศึกษาต่อจนจบระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษด้านคนตาบอด จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศ และได้มีแรงจูงใจในการเป็นครู มาจากตัวอย่างของครูแม่หม่มที่เป็นทั้งแม่และครู และยังเคยฝันว่าโตขึ้นอยากจะเป็นครู เพราะต้องการจะมาช่วยเหลือคนพิการ ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา

จากนั้นได้เข้าสู่ช่วงวัยทำงาน ได้ทำงานเป็นข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และได้รับโอกาสที่ดีอีกครั้งจากบาทหลวง...ในการทำงานร่วมกันที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ทำให้ได้รับประสบการณ์ในการทำงานเพื่อคนพิการ ในช่วงนี้ได้มีการพัฒนาความรู้ โดยการอบรมและการสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ยึดหลักในการทำงาน คือ การอดทน เอาบุญเอางาน และตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ มีข้อจำกัดในการทำงาน คือ ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสาร และการเดินทางต้องมีคนคอยช่วยเหลือในด้านการเดินทาง

ในช่วงปัจจุบัน กรณีศึกษาที่ 1 มีครอบครัวที่อบอุ่น ในครอบครัวมีการปรึกษาหารือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ ยามว่างจากการทำงานจะรับฟังข่าวสารทางวิทยุ มีการเตรียมการสอน และแผนการสอนล่วงหน้าด้วยตัวเอง เทคนิคการสอนจะเน้นการใช้เสียงเป็นหลัก การให้ลงมือปฏิบัติจริง มีสื่อการสอนที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง มีการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นประจำหลังเลิกเรียน มีปัญหานักเรียนที่เรียนไม่ได้จะประชุมครูและหาทางออกให้นักเรียน เช่น บางคนทางวิชาการไม่ได้ แต่เล่นกีฬาเก่งจะมีการส่งเสริมทางด้านกีฬาเป็นพิเศษ บางคนไม่ได้ทางวิชาการหรือกีฬาจะส่งเสริมทางด้านอาชีพแทน และมีการเข้าร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนอยู่เป็นประจำ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากบุคคลต่างๆ รอบข้าง และได้อยู่ในสภาพแวดล้อมของทางโรงเรียนมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการทำงานสำหรับคนตาบอด ไม่ว่าจะทางด้านครูหรือนักเรียน

1. ชีวิตประวัติของกรณีศึกษาที่ 2

1.1 ชีวิตครอบครัวในวัยเด็ก

ชีวิตในวัยเด็กของกรณีศึกษาที่ 2 พิกการทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด ครอบครัวประกอบอาชีพการเลี้ยงกุ้ง การใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เพราะเป็นนักเรียนประจำของทางโรงเรียน เวลาช่วงปิดภาคเรียน ทางครอบครัวประกอบด้วยพ่อ แม่ และพี่ชายจะมารับไปอยู่ที่บ้านจังหวัดจันทบุรี และได้รับการปลูกฝังให้พึ่งพาตนเองให้มากที่สุด เมื่อโตขึ้นแล้วมีโอกาสที่ดี ควรช่วยเหลือดูแลคนพิการต่อไป

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

"ผมเกิดที่จังหวัดจันทบุรี พิกการทางสายตั้งแต่กำเนิด เป็นลูกคนที่ 2 ของครอบครัว มีพี่ชาย 1 คน ซึ่งไม่ได้มีปัญหาทางด้านสายตาเหมือนกับผม ครอบครัวของผมประกอบอาชีพการเกษตรคือ การเลี้ยงกุ้ง สมัยก่อนผมเป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เวลาถึงช่วงปิดเทอมพ่อกับแม่ก็จะมารับไปอยู่ที่บ้าน ปิดเทอมประมาณ 1 เดือน ปีหนึ่งก็จะได้กลับบ้าน 2 ครั้ง ชีวิตในวัยเด็กของผมส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตอยู่เป็นนักเรียนประจำ ซึ่งที่โรงเรียนได้สอนหลายอย่างสอนให้พึ่งพาตนเองให้ได้ และควรช่วยเหลือน้องๆ ที่พิการในสังคมไทยด้วย"

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

"ตอนเป็นเด็กเขามีกการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นปกติ เหมือนกับเด็กทั่วไป เขาเป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ตั้งแต่เล็กและช่วงปิดเทอมทางบ้านจะไปรับมาอยู่ด้วยกัน และที่บ้านจะสอนให้เขาพึ่งพาตนเองให้ได้ ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด และเมื่อมีโอกาส ควรช่วยเหลือคนอื่นบ้าง"

(มารดากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 13.00-14.00 น.)

ภาพที่ 18 สถานที่การเก็บข้อมูลภาคสนาม

1.2 การศึกษา

เริ่มการศึกษา ปีพ.ศ.2524 ในระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาที่ 3 ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ในปีพ.ศ.2535 ได้รับทุนการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ที่วิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ และปีพ.ศ.2540 ได้รับทุนศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ซึ่งทั้ง 2 ทุน เป็นทุนของโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ต้องการส่งเสริมให้คนพิการทางด้านสายตามาเรียนเกษตรกรรม และปัจจุบันนี้กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท เอกการศึกษาพิเศษ จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ผมเริ่มเรียน ในปีพ.ศ.2524 ในระดับชั้นประถมศึกษา ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ต่อมาได้รับทุนการศึกษาที่วิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ในระดับปวช.และ ปวส. ได้รับทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือเป็นทุนของโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพฯ ซึ่งสมัยก่อนผมค่อนข้างโชคดีที่มีเพื่อนคอยช่วยเหลือ ผมเรียนจบระดับปริญญาตรีในเดือนตุลาคมปีพ.ศ.2541 ส่วนในปัจจุบันนี้กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2524 – 2534 เริ่มการศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีพ.ศ.2535 – 2539 ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาของโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่วิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่

ปีพ.ศ.2540 – 2541 ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาต่อโครงการ ในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในระดับปริญญาตรี คณะผลิตกรรมการเกษตร สาขาการจัดการพืชสวน เอกเกษตรกรรม ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ

ปีพ.ศ.2548 – ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษ จากทางมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ และได้รับทุนสนับสนุน จากสำนักงานการศึกษาพิเศษ

1.3 การทำงานในอดีต

การทำงานของกรณีศึกษาที่ 2 เริ่มตั้งแต่เรียนจบระดับปริญญาตรี ในปีพ.ศ.2541 เป็นครูอัตราจ้าง ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2545 ได้ย้ายมาทำงานเป็นครูอัตราจ้างของศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในปีพ.ศ.2548 ได้เลื่อนตำแหน่งมาเป็นพนักงานราชการ จนถึงเดือนเมษายนปีพ.ศ.2552 ได้บรรจุเป็นข้าราชการครู และทำงานที่ศูนย์การศึกษาพิเศษมาจนถึงปัจจุบัน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“เริ่มต้นทำงาน เมื่อปีพ.ศ.2541 เป็นคุณครูอัตราจ้างสอนหนังสือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ทำงานได้ประมาณ 4 ปี ก็ได้ย้ายมาทำงานเป็นครูอัตราจ้าง ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อมาได้เลื่อนขั้นเป็นพนักงานราชการ จนปีพ.ศ. 2552 ได้บรรจุเป็นข้าราชการครู ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มการประเมินตนเอง มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2541 – 2544 ปฏิบัติงานตำแหน่งครูอัตราจ้าง ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ

ปีพ.ศ.2545 – 2547 ปฏิบัติงานตำแหน่งครูอัตราจ้าง ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปีพ.ศ.2548 – 2552 ปฏิบัติงานตำแหน่งพนักงานราชการ ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปีพ.ศ.2552 – ปัจจุบัน ได้บรรจุเป็นข้าราชการครู ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 ชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน

ชีวิตครอบครัวในปัจจุบันของกรณีศึกษาที่ 2 ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ภรรยา และลูกสาว 1 คน อยู่ด้วยกันที่จังหวัดจันทบุรี ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 จะอยู่ที่ชลบุรี เนื่องจากทางภรรยาบรรจุข้าราชการครูได้ที่จันทบุรี แต่ทุกวันจะโทรศัพท์ไปพูดคุยกับครอบครัว และในวันหยุดจะเดินทางไปหาครอบครัวที่จังหวัดจันทบุรี บางครั้งครอบครัวก็จะมาหาที่จังหวัดชลบุรี ภายในครอบครัวจะยึดหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง เป็นหลักในการดำเนินชีวิต เวลาที่มีปัญหาจะปรึกษาหารือและใช้การแก้ปัญหาพร้อมกันโดยใช้เหตุผล มีการให้กำลังใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ปัจจุบันนี้ครอบครัวของผมอยู่รวมกันที่จันทบุรี ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ภรรยา และลูกสาว 1 คน เพราะภรรยาของผมเพิ่งสอบบรรจุเป็นข้าราชการครู ได้ที่จันทบุรี เลยย้ายไปอยู่ที่จันทบุรี บางสัปดาห์ผมก็จะไปหาครอบครัวที่จันทบุรี ครอบครัวเรา ไปมาหากันเสมอและจะโทรศัพท์พูดคุยกันเป็นประจำทุกวัน ครอบครัวของเราจะเป็นกำลังใจให้กันเสมอ ทุกคนจะช่วยเหลือและให้ความเข้าใจระหว่างกัน”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย. 2552 09.00-10.30 น.)

“เขาทุ่มเทเวลาที่เหลือจากการทำงาน เพื่อใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว แม้เขาจะมีปัญหาในการมองเห็น แต่เขาก็พยายามที่จะดูแลคนในครอบครัวทุกอย่าง”

(มารดา, สัมภาษณ์, 20 ม.ค. 2553 13.00-14.00 น.)

“ปัจจุบันนี้ถึงแม้ครอบครัวเราจะไม่ได้อยู่รวมกัน แต่ก็มีการโทรศัพท์พูดคุยกัน และไปมาหาสู่กันเสมอ ยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลัก เขาเป็นคนคิดละเอียด รอบคอบ ไม่เห็นแก่ตัว รักและเอาใจใส่กับทุกคนในครอบครัว เวลามีปัญหาจะใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาทุกครั้ง”

(ภรรยา, สัมภาษณ์, 20 ม.ค. 2553 14.15-15.00 น.)

1.5 โอกาสในชีวิต

กรณีศึกษาที่ 2 ได้รับโอกาสที่ดีที่สุดในชีวิต คือ สมัยที่เป็นเด็กพ่อและแม่ได้พาไปรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระองค์ท่านทรงรับกรณีศึกษาที่ 2 ให้เป็นคนใช้ส่วนพระองค์ ให้ไปผ่าตัดดวงตาที่กรุงเทพฯ ให้ดีขึ้น และได้รับโอกาสทางการศึกษาในการเรียนหนังสือที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ต่อมาได้รับทุนการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และวิชาชีพชั้นสูง ที่วิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ และได้รับทุนเดียวกันในระดับปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ จากโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปัจจุบันได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาโท จากกระทรวงศึกษาธิการ นี่คือการได้รับโอกาสที่ดีจากการศึกษา และกรณีศึกษาที่ 2 ได้รับโอกาสที่ดีอีกครั้งจากท่านผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ให้โอกาสได้ทำงานตามความถนัด และความสามารถ ทั้งยังให้โอกาสส่งเอกสาร หรือรายงานเป็นอักษรเบรลล์ได้ กรณีศึกษาที่ 2 ได้รับโอกาสที่ดีในชีวิตหลายครั้งไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหรือการทำงาน และทุกครั้งที่ได้รับโอกาสจะทำโอกาสนั้นให้ดีที่สุด และทำให้สำเร็จทุกครั้ง ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดทางด้านสายตาก็ตาม

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ตอนที่ผมยังเป็นเด็ก แม่เล่าให้ฟังว่า ได้พาผมไปกับพ่อเพื่อรับเสด็จ สมเด็จพระเทพฯ ในการมอบธงให้ลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งพ่อก็คือลูกเสือชาวบ้านและได้รับมอบธง ส่วนแม่ได้อุ้มผมไปเฝ้ารับเสด็จ ซึ่งสมเด็จพระเทพฯ ได้เสด็จผ่านและได้เห็นผมที่มีความพิการทางสายตา ท่านทรงขอให้ผมไปรักษาดวงตาให้ดีขึ้นและเรียนต่อที่กรุงเทพ ผมจึงได้รับโอกาสที่ดีที่สุดในชีวิต ส่วนโอกาสที่ได้รับอีกครั้งมาจากการทำงานที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้รับจากทางผู้อำนวยการให้ผมได้ทำงานที่ตนเองถนัด ท่านมอบหมายงานได้ตรงกับความสามารถของผม”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย. 2552 09.00-10.30 น.)

“ทางด้านผู้อำนวยการได้ให้โอกาส และส่งเสริมน้องเขามาตลอด ท่านได้เปิดโอกาสให้ทำงานตามความถนัด เช่น การสอนทักษะ O&M และทักษะการใช้อักษรเบรลล์ หรือการจัดทำเอกสารส่ง ก็อนุญาตให้ส่งเป็นอักษรเบรลล์ได้”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“ทางโรงเรียนได้คำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านสายตาจึงให้โอกาสได้ทำงานตามศักยภาพที่สามารถทำได้ อนุญาตให้ส่งงานหรือเอกสารเป็นอักษรเบรลล์ได้”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค. 2553 15.00-16.00 น.)

1.6 งานอดิเรก

งานอดิเรกของกรณีศึกษาที่ 2 คือ การถักเชือกญี่ปุ่น การถักไหมพรม การฟังเพลงและข่าวสารต่างๆ ทางวิทยุ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ช่วงเวลาว่างจากการทำงาน ผมก็จะทำงานฝีมือต่างๆ เช่น การถักเชือกญี่ปุ่น หรือการถักไหมพรม บางครั้งก็ฟังเพลงหรือฟังข่าว”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

“ช่วงนอเวลาทำงานเขาจะชอบฟังข่าวสารต่างๆ ทางวิทยุ”

(มารดากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 13.00-14.00 น.)

“นอเวลาทำงานเขาจะฟังข่าวสารต่างๆ และฟังเพลงทางวิทยุ”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

2. แรงจูงใจในการเป็นครูของกรณีศึกษาที่ 2

2.1 แรงจูงใจในการเป็นครู

แรงจูงใจในการเป็นครูของกรณีศึกษาที่ 2 มี 2 อย่าง คือ 1) การมีครูที่เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นครูที่จัดการเรียนการสอนได้ดี สอนสนุก และเข้าใจง่าย เป็นครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่โรงเรียนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ 2) แรงจูงใจในการช่วยเหลือให้คนพิการในสังคมไทยได้รับการศึกษา เพื่อให้คนพิการสามารถพึ่งพาตนเองได้และให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เหมือนกับที่กรณีศึกษาที่ 2 เคยได้รับโอกาสทางการศึกษามาแล้ว

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“แรงจูงใจในการเป็นครูของผม คือ ครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เพราะท่านมาโรงเรียนตั้งแต่เข้า สอนสนุก เข้าใจง่าย มาสอนเร็ว และช่วงใกล้สอบจะนัดติวเข้มเสมอ ผมชอบการจัดการเรียนการสอนของท่าน บางครั้งท่านก็จะให้ถักเชือกหรือถักไหมพรม และแรงจูงใจอีกส่วนมาจากการที่ผมอยากจะช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทยให้มีการศึกษาที่ดี”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

“เราคงอยากสร้างแรงจูงใจที่ดีกับคนพิการเหมือนกัน อยากช่วยเหลือให้คนพิการมีความรู้ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เพราะตัวเขาเองก็เป็นผู้พิการและเคยผ่านตรงนั้นมาแล้ว”

(มารดากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 13.00-14.00 น.)

“เราคิดว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่พัฒนาคน หรือสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพราะมนุษย์เกิดมาต้องการความช่วยเหลือต้องการพัฒนา เพื่อเติบโตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งเสริมให้กรณีศึกษาที่ 2 สามารถที่ประสบความสำเร็จได้มาจากศาสตราจารย์...ท่านเป็นแบบอย่างและตัวอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทุกๆ ด้านของสังคมคนตาบอดไทย ท่านจึงเป็นแรงบันดาลใจให้คนตาบอดหลายๆ คน รวมทั้งกรณีศึกษาที่ 2 ได้ออกมาสู่วิถีชีวิตและปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีของท่าน เพื่อให้คนตาบอดได้ประสบความสำเร็จตามแบบอย่างของท่าน

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“แรงจูงใจที่ทำให้ผมมีแรงบันดาลใจในการต่อสู้จนประสบความสำเร็จ คือ ท่านศาสตราจารย์...ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีของคนตาบอดท่านเป็นอาจารย์ที่สอนในระดับมหาวิทยาลัย ท่านตาบอดเช่นกัน แต่ท่านประสบความสำเร็จในชีวิตมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านการทำงาน การศึกษา การต่อสู้ชีวิต ท่านเป็นตัวอย่างด้านความเพียรพยายาม ท่านเคยสอนเสมอ ว่าคนตาบอดก็สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เทียบเท่าคนปกติได้”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

“แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเขา น่าจะมาจากบุคคลท่านหนึ่งที่พิการทางด้านการสายตาเหมือนกัน แต่ท่านประสบความสำเร็จมากในชีวิต และเป็นตัวอย่างที่ดีที่คนตาบอดทุกคนอยากจะทำตาม นั่นคือ ท่านศาสตราจารย์...”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

2.3 คติประจำใจ

คติประจำใจของกรณีศึกษาที่ 2 คือ การตั้งใจในการทำงานให้ผลงานออกมาดีที่สุดในทุกครั้งที่ทำงาน การทำงานให้มากกว่าคนอื่น หรือยึดหลักคติที่ว่า งานหนักไม่เคยฆ่าคน

ตั้งสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ผมยึดถือคติที่ว่า งานหนักไม่เคยฆ่าคน เนื่องจากผมมีข้อจำกัด จึงมีแรงกดดันจากภายนอก ทำให้ต้องพิสูจน์ตัวเองมากขึ้น ทั้งการศึกษาและการทำงาน”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

“คงเป็นเรื่องของความอดทน ความตั้งใจในการทำงาน และต้องพยายามในการทำงานให้มากกว่าคนปกติ”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

“การตั้งใจในการทำงาน และทำงานให้ดีให้ประสบความสำเร็จทุกครั้ง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

3.การจัดการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 2

3.1 การเตรียมการสอนหรือแผนการสอน

การเตรียมการสอนและการจัดทำแผนการสอนของกรณีศึกษาที่ 2 มีการเตรียมล่วงหน้า และทำด้วยตนเอง โดยศึกษาจากพื้นฐานและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก เพื่อศึกษาว่านักเรียนมีพื้นฐานในการเรียนเป็นอย่างไร จะได้นำมาปรับใช้กับแผนการสอน ซึ่งใช้เป็นแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือ IEP สามารถยืดหยุ่นได้ตามศักยภาพของนักเรียนในแต่ละคน เพราะการสอนนักเรียนที่พิการจะมีประเภทความพิการและพื้นฐานแตกต่างกัน ต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและที่นี้เรียนห้องเรียนละ 5-6 คนต่อคุณครู 1 คน เพื่อจะดูแลเด็กนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและสอนให้สอดคล้องกับพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละคน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“การเขียนแผนการสอนของผมต้องศึกษาประวัติของเด็ก เพื่อวางแผนในการสร้างพัฒนาการให้กับเด็กแต่ละคนได้ถูกต้อง โดยดูจากความสนใจและพื้นฐานของเด็ก แล้วนำมาเตรียมการสอนและทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“น้องเขาต้องเริ่มจากการทำแผน IEP หลังจากได้รับนักเรียนไปแล้ว โดยทำแผนล่วงหน้า ซึ่งเป็นแผนรายบุคคล ส่วนการเตรียมความพร้อมต้องดูจากพื้นฐานของเด็กแต่ละคน เวลาสอนเสร็จตามแผนก็จะมีการบันทึกหลังการสอน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“เขาเตรียมการสอนตามพื้นฐาน หรือตามความสามารถของเด็ก โดยมีการทำแผนการสอนด้วยตนเอง แผนการสอนจะมีความยืดหยุ่นได้ตลอด”

(เพื่อนครูสอนทักษะศิลปะ, สัมภาษณ์, 11 ธ.ค.2552 14.00-15.00 น.)

“พี่เขามีกิจการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับผู้เรียนทุกคน มีการเตรียมความพร้อมของเด็กล่วงหน้า โดยดูจากพื้นฐานของเด็กก่อน และจึงต่อยอดความสามารถของเด็กต่อไป จะมีการศึกษาว่าเด็กแต่ละคนว่ายังขาดพัฒนาการด้านใด หรือมีศักยภาพด้านใด เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านนั้นๆ”

(ครูผู้ชำนาญกรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 15 ธ.ค.2552 09.00-10.15 น.)

“เขาเตรียมความพร้อมในการสอนโดยดูจากพื้นฐานและศักยภาพของเด็กแต่ละคน มีการเตรียมแผนและวางแผนการสอนล่วงหน้าอยู่เสมอ”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

3.2 เทคนิคการสอน

เทคนิคการสอนของกรณีศึกษาที่ 2 สิ่งแรกเลยคือ การใกล้ชิดกับนักเรียน ทำให้เชื่อใจและเชื่อฟัง เช่น การเข้าไปพูดคุย การสัมผัส การชวนเด็กเล่นเกมส์ ร่วมกิจกรรมกับครูก่อนเรียน เพราะนักเรียนพิการเหล่านี้เป็นเด็กเล็กและยังไม่คุ้นเคยกับคนแปลกหน้ามากนัก เทคนิคการสอนส่วนใหญ่จะใช้เสียงเป็นหลัก มีทั้งการพูดคุย การถามตอบ การให้เด็กนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจได้ง่าย เทคนิคการสอนอีกอย่างคือ การเน้นสื่อการสอน เพราะเป็นเด็กระดับชั้นอนุบาล จึงมีสื่อที่หลากหลาย ทั้งสื่อการสอนทางด้านการสัมผัส หรือการฟัง

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“การสอนเด็กพิการที่เป็นเด็กเล็กในระดับอนุบาล ก่อนอื่นจะต้องเข้ากับเด็กให้ได้ จะต้องทำให้เด็กเชื่อฟัง เพราะพื้นฐานของเด็กพิการในแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน การสอนส่วนใหญ่จะใช้เสียง การถามคำถาม และต้องอยู่ใกล้ชิดกับเด็ก ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ให้เด็กได้สัมผัสกับสื่อการสอนจริง”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 พ.ย.2552 09.00-10.30 น.)

“การสอนของน้องเขาก็จะใช้เสียงในการสอน มีการตั้งคำถามถามนักเรียน เด็กที่ในห้องหนึ่งจะมีประมาณ 5-6 คนเท่านั้น การสอนจึงต้องเน้นการลงมือปฏิบัติ สื่อต้องมีพร้อมสำหรับนักเรียน เพราะเป็นเด็กเล็กจะต้องใช้สื่อมากหน่อย”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“พี่เขามักใช้สื่อในการสอนที่หลากหลาย การสอนของพี่เขาจะใช้เสียงในการถามคำถามให้เด็กได้ตอบ และการให้เด็กได้สัมผัสกับของจริง”

(ครูผู้ชั้นกรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 15 ธ.ค.2552 09.00-10.15 น.)

“การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของน้องเขา สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กนักเรียนได้สนุก มีเกมส์ให้เล่น และมีสื่อการสอนใหม่ๆ การสอนจะใช้เสียงจะให้เด็กนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ให้เด็กได้รับการสัมผัสกับสื่อการสอนชนิดต่างๆ”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

ข้อมูลการสังเกตการสอนภายในห้องเรียน พบว่า ก่อนการสอนกรณีศึกษาที่ 2 ได้มีการชวนให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมกันภายในห้องเรียน การเรียกชื่อของนักเรียน การพูดคุยกับนักเรียนทุกคน การถามตอบ การเข้าไปจับมือแล้วให้นักเรียนได้จับสื่อการสอนชนิดต่างๆ กรณีศึกษาที่ 2 จะนั่งสอนอยู่ติดกับนักเรียนเลย เพื่อความสะดวกในการดูแลนักเรียน

(การสังเกตการสอนของกรณีศึกษาที่ 2, 21 ม.ค.2553 10.00-10.50 น.)

3.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 2 มีหลากหลายและเหมาะสม เพราะสอนเด็กเล็ก จึงต้องเน้นสื่อการสอนมากเป็นพิเศษ และทางศูนย์การศึกษาพิเศษได้มีนโยบายให้คุณครูแต่ละท่านที่มาเข้าเวรในวันเสาร์-อาทิตย์ ให้ช่วยกันทำสื่อการเรียนการสอนส่งทางผู้อำนวยการ สืบดาห์ ละหนึ่งขึ้น ซึ่งสื่อของกรณีศึกษาที่ 2 มี 2 แบบ นั่นคือ 1) สื่อที่ผลิตขึ้นเอง ที่ทำมาจากวัสดุเหลือใช้ ต่างๆ โดยนำความรู้การสร้างสื่อมาจากประสบการณ์จริง เช่น กรวยมหาสนุก นาฬิกาอักษรเบรลล์ ขวดตัวเลข ภาพต่อ 2) สื่อที่เป็นของจริงที่ซื้อมาใช้สอน เช่น ไม้เท้าขาว เทป ลูกคิด อุปกรณ์กีฬา หรือสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้จริง ได้ฟัง และได้สัมผัสกับสื่อของจริง

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“สื่อการเรียนการสอนของผมนั้นมีหลากหลาย ซึ่งสื่อบางอย่างผมได้ทำเอง จากวัสดุต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกระดาษหรือวัสดุที่เหลือใช้ต่างๆ และผมได้ใช้หลัก วิชาการเข้ามาช่วย เพื่อสร้างสื่อให้ถูกต้อง สื่อที่ผมได้สร้างเอง และมีสื่อของจริง ส่วนสื่อที่ได้ผลมากที่สุดจะเป็นสื่อของจริง เพราะเด็กจะพบได้ในชีวิตประจำวัน และการสอนเด็กเล็กควรจะเน้นสื่อมากเป็นพิเศษ”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

ภาพที่ 19 อุปกรณ์การเรียน ไม้เท้า และสื่อการเรียนการสอน

“สื่อที่เขาใช้มีความหลากหลายและความเหมาะสมต่อการเรียนการสอน เป็นอย่างมาก โดยอาจมีสื่อจริง สื่อที่ผลิตขึ้นมาใช้เอง โดยทำจากวัสดุเหลือใช้”

(เพื่อนครูสอนทักษะการช่วยเหลือตนเอง, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 13.00-14.30 น.)

“สื่อการสอนของน้องเขาจะมีหลากหลาย เพราะเป็นเด็กเล็กจึงต้องเน้นสื่อ การสอนเป็นพิเศษ และทางศูนย์ของเรามีนโยบายให้ครูที่มาเข้าเวรในวันหยุดได้ทำ สื่อการสอนส่งสัปดาห์ละหนึ่งชิ้น ส่วนของน้องเขาก็จะผลิตสื่อการสอนด้วยตัวเอง โดยนำความรู้การสร้างสื่อการสอนมาจากประสบการณ์จริงของเขาเอง”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

ข้อมูลการสังเกตสื่อการสอนภายในห้องเรียน พบว่า มีคู่มือสำหรับเก็บสื่อการเรียนการสอน อย่างเป็นระเบียบ มีการแยกประเภทของสื่อการสอนแต่ละประเภทไว้อย่างชัดเจน ในชั้นต่างๆ จะมีป้ายบอกชื่อของสื่อแต่ละประเภท อุปกรณ์การเรียนมีพร้อมสำหรับนักเรียนและจัดเก็บไว้เป็น อย่างดี สะดวกต่อการหยิบใช้

(การสังเกตสื่อการสอนของกรณีศึกษาที่ 2, 21 ม.ค.2553 10.00-10.50 น.)

3.4 การวัดและประเมินผล

การวัดผลโดยการสังเกตจากพัฒนาการทางด้านทักษะต่างๆ ของนักเรียนและวัดผลตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนการสอนเฉพาะรายบุคคล มีการวัดผลตามสภาพความเป็นจริง โดยใช้แบบฟอร์มและหลักเกณฑ์ในการวัดผลตามที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้กำหนดไว้ ส่วนการ ประเมินผลไม่มีคะแนนหรือเกรด มีการประเมินผลแบบผ่านหรือไม่ผ่านตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ผมมีแบบการวัดและประเมินผลนักเรียนตามแบบฟอร์มที่ศูนย์กำหนด และมีการสังเกตจากพัฒนาการทางด้านทักษะต่างๆ ในแต่ละด้านของนักเรียน ทั้งนี้ เกณฑ์ที่ใช้จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน มีการวัด ผลตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ตามจุดประสงค์ในแต่ละข้อ และจะไม่มีการออก เกรดหรือคะแนน แต่จะมีผลการผ่านหรือไม่ผ่านในแต่ละจุดประสงค์ที่กำหนดไว้”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“การวัดผลจะวัดตามแผน IEP ว่านักเรียนมีการพัฒนาศักยภาพของแต่ละ คนไปมากน้อยเพียงใด โดยจะดูจากการปฏิบัติจริงของนักเรียนเป็นหลัก”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“พี่เขาจะมีการกำหนดเวลาในการวัดผลพัฒนาการของผู้เรียน โดยสังเกต จากทางด้านทักษะพื้นฐาน หรือการทำกิจกรรมต่างๆ ของผู้เรียนว่าสามารถทำได้ ตามจุดประสงค์หรือไม่ การประเมินผลมีแบบผ่าน-ไม่ผ่าน”

(ครูคู่ชั้นกรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 15 ธ.ค.2552 09.00-10.15 น.)

“การวัดและประเมินผลของน้องเขาจะตรงหลักตามเกณฑ์ที่โรงเรียน กำหนด ซึ่งวัดจากพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน ว่านักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการที่ ดีขึ้นหรือไม่ และมีอะไรที่ต้องปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยดูจากจุดประสงค์ต่างๆ”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

3.5 การสอนเสริม

การสอนเสริมของกรณีศึกษาที่ 2 มีช่วงหลังเลิกเรียนเป็นประจำ เพราะนักเรียนที่ศูนย์การ ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เป็นนักเรียนประจำ ทำให้มีเวลาว่างในการเรียนเสริม ช่วงหลังเลิกเรียนและ การสอนเสริมของกรณีศึกษาที่ 2 มีด้านการฝึกกล้ามเนื้อ ฝึกฟัง ฝึกเดิน และการเดินทางสำรวจ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ตามความเหมาะสมของเด็กนักเรียนแต่ละคน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ผมมีการสอนเสริมช่วงตอนเย็นเป็นประจำ เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการให้ เกิดขึ้น และมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยกิจกรรมนั้นหลากหลายต่าง”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“น้องเขาก็จะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนในเวลาว่างเสมอ บางครั้ง ตอนหลังเลิกเรียนก็จะเรียกให้เด็กๆ มาเรียนเสริมเป็นประจำ”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“เขาได้จัดการเรียนเสริมนอกเวลาเรียนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนไป สำรวจสิ่งแวดล้อมตามทักษะของเด็กที่มีปัญหาทางสายตาในช่วงหลังเลิกเรียน”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“ครูมีการสอนเสริมเป็นประจำ เช่น การฝึกการฟัง การเดินด้วยไม้เท้า เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เด็ก และลูกของผมนก็จะชอบทำกิจกรรมต่างๆ ด้วย”

“ลูกเคยเล่าให้ฟังว่า คุณครูจะเรียกให้ไปเรียนช่วงหลังเลิกเรียนเป็นประจำ”

(ผู้ปกครองของนักเรียนกรณีศึกษาที่ 2, สนทนากลุ่ม, 9 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

3.6 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและวิธีการแก้ปัญหา

ปัญหาของกรณีศึกษาที่ 2 คือ ปัญหานักเรียนเข้ามาเรียนใหม่ และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ ได้ จะแก้ปัญหาโดยการเข้าไปพูดคุยและชวนนักเรียนให้เล่นเกมกับเพื่อนในห้องเรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน ปัญหาการเรียนทำงานช้าหรือทำงานไม่ได้ จะแก้ปัญหาโดยการสอนซ้ำ สอนทบทวนใหม่ บางครั้งมีเวลาว่างจะเรียกไปสอนเสริม หรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อการสอนใหม่ เพื่อให้เด็กนักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น ส่วนปัญหาทางด้านการใช้อุปกรณ์การสอน หรือการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ของกรณีศึกษาที่ 2 ถ้าทำไม่ได้หรือไม่เข้าใจ จะแก้ปัญหาโดยการเข้าไปปรึกษาหารือกับเพื่อนครู หรือผู้ที่มีประสบการณ์ และนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้กับการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ปัญหาเด็กนักเรียนทำงานช้า ปฏิบัติไม่ผ่านตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ผมก็แก้ปัญหาโดยการสอนซ้ำ ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงอีกครั้ง หรือการเพิ่มสื่อการสอนให้มากขึ้น บางครั้งอาจจะเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนใหม่ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เข้าใจง่ายขึ้น”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“เรามีปัญหาเด็กทำงานไม่ได้ จะแก้ปัญหาโดยให้เด็กมาเรียนเสริมหลังเลิกเรียน การใช้สื่อการสอนแบบใหม่ ให้เด็กได้สนใจเรียนมากยิ่งขึ้น”

(เพื่อนครูสอนทักษะการช่วยเหลือตนเอง, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 13.00-14.30 น.)

“น้องเรามีปัญหาทางด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน หรือการจัดทำกิจกรรม เขาจะแก้ปัญหาโดยการสอบถามจากผู้ที่มีประสบการณ์ หรือปรึกษาปัญหาต่างๆ ร่วมกับเพื่อนครูท่านอื่นเพื่อแก้ปัญหา”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

“ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน คือ เวลาที่มีนักเรียนใหม่เข้ามาเรียนในชั้นเรียน จะควบคุมและสอนนักเรียนได้ยาก เพราะเด็กนักเรียนยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนได้ เขาจะใช้วิธีการเล่นกับเด็กนักเรียน และพูดคุย เพื่อสร้างความคุ้นเคยและให้เด็กนักเรียนไว้วางใจในการอยู่ด้วยกัน และจะทำให้เด็กนักเรียนสามารถที่จะเรียนและทำตามคำสั่งของเขาได้”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

4. พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของกรณีศึกษาที่ 2

4.1 สภาพแวดล้อมในการทำงาน

4.1.1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน

สภาพแวดล้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเอื้อต่อการทำงานของกรณีศึกษาที่ 2 ไม่ว่าจะเป็นทางผู้อำนวยการจัดงานให้ทำตามศักยภาพที่สามารถทำงานได้ และอนุญาตให้ส่งงานเป็นอักษรเบรลล์ได้ เพื่อนครูทุกคนจะช่วยเหลือในการทำงานด้านต่างๆ อุปกรณ์ในการทำงานมีพร้อมสำหรับคนตาบอด ไม่ว่าจะเป็นเครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ เครื่องคอมพิวเตอร์ วิทย์ไม้เท้า มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ และภายในห้องเรียนมีห้องน้ำสำหรับครูผู้สอน ทางเดินกว้างขวาง มีทางลาดชัน มีลิฟต์ มีพื้นผิวทางเดินให้คนตาบอดสัมผัสได้ สภาพแวดล้อมภายนอกอาคารเรียนมีต้นไม้ร่มรื่น และกว้างขวาง เหมาะสำหรับการทำงานของคนพิการเป็นอย่างมาก

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“สภาพแวดล้อมที่นี้มีส่วนช่วยในการทำงานของผม เพราะสภาวะแวดล้อมในการทำงานที่ศูนย์นี้ไม่มีความตึงเครียด ทุกคนให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี อุปกรณ์การทำงานต่างๆ สามารถใช้สอยได้อย่างสะดวก ทางเดินก็กว้างและสะดวกสบาย ในห้องเรียนของผมก็มีห้องน้ำสำหรับครู ทำให้การทำงานไม่มีจุดสะดุด สามารถทำงานได้อย่างลื่นไหล”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“น้องเขาอยู่ที่นี้มานานจะคุ้นเคยพื้นที่ต่างๆ สภาพแวดล้อมของที่นี่เอื้อต่อการทำงานของน้องเกือบทุกอย่าง และตรงไหนที่อันตรายคุณครูจะช่วยกันแก้ไขให้ปลอดภัย และสภาพแวดล้อมก็ถูกต้องตามหลักมาตรฐานของคนพิการทั่วไป”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานเป็นอย่างมาก เช่น การสร้างห้องน้ำที่เหมาะสมภายในห้องเรียน การสร้างเส้นทางในการเดินทางภายในองค์กร”

(ครูผู้สอนกรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 15 ธ.ค.2552 09.00-10.15 น.)

“ทางศูนย์ได้จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อผู้พิการอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนหรือคุณครู ส่วนของน้องเขาทางโรงเรียนได้คำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านสายตาจึงมีการจัดงานให้น้องได้ทำศักยภาพที่สามารถทำงานได้ และอนุญาตให้ส่งงานเป็นอักษรเบรลล์ได้ และเพื่อนครูที่นี้ก็สนับสนุนการทำงานของน้องเขาด้วย”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

ข้อมูลการสังเกต คือ สภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน มีอุปกรณ์ในการทำงานพร้อมสำหรับคนตาบอด เช่น เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ เครื่องคอมพิวเตอร์ วิทยุ ไม้เท้าขาว และมีห้องน้ำสำหรับคนพิการ ส่วนภายในห้องเรียน มีห้องน้ำสำหรับครูผู้สอนและนักเรียน มีทางเดินกว้างขวาง มีลิฟต์ มีทางเดินลาด ส่วนภายนอกอาคารเรียนมีพื้นที่ใช้สอยกว้างขวาง มีต้นไม้มากมาย มีพื้นผิวทางเดินให้คนตาบอดได้สัมผัส และมีตู้โทรศัพท์สำหรับคนพิการ

(การสังเกตสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียน, 12 ม.ค.2553 13.00-14.00 น.)

4.1.2 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมของทางศูนย์การศึกษาพิเศษเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 2 ไม่ว่าจะเป็นภายในห้องเรียน มีพื้นที่กว้างขวาง เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนภายในห้อง มีบอร์ดให้ความรู้และมุมหนังสือ มีตู้สำหรับเก็บสื่อการสอนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆ อย่างเรียบร้อย ภายในห้องเรียนยังมีห้องกระตุ้นการเห็น ห้องเทคโนโลยี และห้องน้ำภายในห้องเรียน ส่วนภายนอกห้องเรียน มีเครื่องเด็กเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีทางเดินที่เป็นจุดสังเกตของนักเรียนพิการ มีสวนส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิการ เพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์และลักษณะของสัตว์โดยจำแนกเป็นหมวดหมู่ชนิดต่างๆ สวนฝึกประสาทสัมผัส ทั้ง 5 ที่เอื้อประโยชน์ให้กับนักเรียนพิการทุกประเภท ที่จะได้มีโอกาสได้เรียนรู้ และฝึกทักษะในด้านต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน และมีพื้นที่ด้านนอกอาคารเรียนอย่างกว้างขวาง ต้นไม้ร่มรื่น และที่สำคัญมีโครงการอาชานำบัดให้นักเรียนที่พิการได้ฝึกขี่ม้าเดิน เพื่อฝึกกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ และฝึกการทรงตัวของนักเรียนด้วย

ภาพที่ 20 ทางเดินภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้
ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของผมเป็นอย่างมาก เช่น ภายในห้องเรียน มีอุปกรณ์การเรียนพร้อมสำหรับนักเรียน เช่น หนังสือเบรลล์ หรือ

สื่อการสอนต่างๆ ทั้งที่ครูทำขึ้นเองหรือสื่อของจริง มีห้องน้ำภายในห้องเรียน สำหรับนักเรียน ภายนอกห้องเรียน มีลิฟต์ ทางเดินลาด มีจุดที่บ่งบอกถึงสถานที่ต่างๆ เช่น การทำบล็อกเบรลล์ หรือการใช้สี ใช้สัญลักษณ์การทำพื้นสูงต่ำ พื้นเอียง การทำเหลี่ยมหรือมุม เพื่อบอกตำแหน่งของสถานที่ต่างๆ ให้กับนักเรียน”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“ทางโรงเรียนได้มีการจัดสภาพแวดล้อมให้ครอบคลุมตามความต้องการจำเป็นพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน เช่น มีสื่อการสอนสำหรับนักเรียนที่พิการในแต่ละประเภท ห้องเรียนหนึ่งจะรับเด็กนักเรียนได้ประมาณ 5-6 คน เท่านั้น เพื่อให้ครูได้ดูแลนักเรียนแต่ละคนอย่างเต็มที่ มีลิฟท์ มีทางลาด สำหรับการเดินทางของนักเรียน มีสนามเด็กเล่นให้นักเรียนได้ออกกำลังกายทั้งในที่ร่มและกลางแจ้ง มีม้าให้นักเรียนได้ขี่เพื่อบำบัดทางด้านกล้ามเนื้อในโครงการอาชบาบำบัดด้วย”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีมาก เอื้อต่อเด็กนักเรียนในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ มีครูและสถานที่เพียงพอ อุปกรณ์ต่างๆ ก็มีพร้อม และเหมาะสมกับการทำกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการขี่ม้าลูกจะชอบมาก และเล่าให้ฟังเป็นประจำ”

“สภาพแวดล้อมที่นี่เหมาะสมต่อเด็กนักเรียนเป็นอย่างมาก ครูเขาก็มีการหาสัตว์เลี้ยงมาให้เด็กได้ดู และช่วยกันเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู หรือม้า ผมก็เคยมาบริจาคหมูให้กับทางศูนย์ด้วย สื่อการสอนที่ครูเขาสอนก็มีหลายหลาก”

“ด้านสถานที่ก็เหมาะสมกับนักเรียน เช่น ในห้องน้ำจะมีราวให้จับมีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ห้องที่ครูเขาสอนก็มีอุปกรณ์การสอนต่างๆ มากมาย”

(ผู้ปกครองของนักเรียนกรณีศึกษาที่ 2, สนทนากลุ่ม, 9 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

ภาพที่ 21 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีห้องน้ำ ห้องเทคโนโลยี และห้องกระตุ้นการเห็น

ข้อมูลการสังเกต คือ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน มีพื้นที่กว้างขวาง มีบอร์ดให้ความรู้ มุมหนังสือ มีชั้นสำหรับเก็บสื่อการสอนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆ มากมาย มีห้องกระตุ้นการเห็น ห้องเทคโนโลยี ห้องน้ำภายในห้องเรียนสำหรับนักเรียนและครู ส่วนภายนอกอาคารเรียนมีทางเดินที่เป็นจุดสังเกตสำหรับนักเรียนพิการ มีสวนฝึกประสาทสัมผัสทั้ง 5 สำหรับเด็กพิการ สวนส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิการ เพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์ ที่มีรูปปั้นของสัตว์แต่ประเภท ทั้งสัตว์ขึ้นบกขึ้นน้ำ สัตว์ที่มีปีก สัตว์เลื้อยคลาน และพื้นที่กว้างขวาง มีสนามเด็กเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง และมีโครงการอาชานำบัด ให้นักเรียนได้ขี่ม้าเดิน เพื่อฝึกกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของนักเรียน

(การสังเกตสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียน, 12 ม.ค.2553 13.00-14.00 น.)

4.2 พฤติกรรมในการทำงาน

4.2.1 ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้กรณีศึกษาที่ 2 ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการครู ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก มีหน้าที่รับผิดชอบ คือ ครูผู้ช่วย สอนทักษะการใช้อักษรเบรลล์ ทักษะ O&M และเป็นหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ดูแลงานบริการด้านอาคารสถานที่ ยานพาหนะ และบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ปัจจุบันนี้ผมเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย สอนทักษะการใช้อักษรเบรลล์ และทักษะ O&M หมายถึง ทักษะการปรับสภาพของสิ่งแวดล้อมและการเดินทางของคนตาบอดและเป็นหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ ยานพาหนะ และบุคลากรในศูนย์”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“ตอนนี้น้องเขารับผิดชอบงานด้านการสอนทักษะการใช้อักษรเบรลล์ และทักษะ O&M ของคนตาบอด และมีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านการบริการของศูนย์เรา เพราะน้องเขาเป็นคนติดต่อกันต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกได้ดีมาก”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร เพิ่มการประเมินตนเอง มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2552 – ปัจจุบัน ได้บรรจุเป็นข้าราชการครู ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

4.2.2 การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของตนเอง

มีการส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของตนเองอยู่เสมอ ทั้งด้านการฝึกอบรม การสัมมนา ตามหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้เพื่อนครูทุกคนได้รับทราบข้อมูล ในที่ประชุม บางครั้งได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ และยังได้พัฒนาด้านการศึกษา ของตนเอง โดยการศึกษาต่อระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ถึงแม้ทาง กรณีศึกษาที่ 2 มีข้อจำกัดทางด้านสายตา แต่ไม่ได้ย่อท้อต่ออุปสรรค ทั้งยังมีการส่งเสริมพัฒนา ตนเองอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นด้านการทำงานหรือการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ ดีให้กับคนพิการหรือคนปกติทั่วไป ได้มีกำลังใจในการต่อสู้ชีวิตต่อไป

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ผมพยายามเรียนและค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ทั้งการฝึกอบรมสัมมนา หรือการศึกษาต่อในระดับชั้นปริญญาโท เพื่อให้ทางตนเองได้รับความรู้มากยิ่งขึ้น พัฒนาการทำงานของตนเอง และพยายามหาจุดด้อยของการทำงานของตนเอง”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“น้องเขามีกการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการอบรม หรือ สัมมนางานในหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อมีเรื่องของคนตาบอด ทางศูนย์จะส่ง น้องเข้าไปอบรมตลอด และนำความรู้มาเผยแพร่ให้เพื่อนๆ ได้รับทราบกันทุกครั้ง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“เขามีกการพัฒนาโดยเข้าร่วมการสัมมนาตามโอกาสที่ได้รับ บางครั้งก็เป็น วิทยากร มีการทำแฟ้มสะสมผลงาน และกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดย ทุนของการศึกษาพิเศษ เขาเป็นคนขยัน ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ และนำความรู้ที่ ได้ไปขยายผลต่อหน่วยงานในองค์กร”

(เพื่อนครูสอนทักษะการช่วยเหลือตนเอง, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 13.00-14.30 น.)

“เขาเข้ารับการอบรม สัมมนาทางด้านการศึกษาพิเศษอยู่เสมอ และกำลัง เรียนต่อในระดับปริญญาโท เขาเป็นคนที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันศึกษาเพื่อต่อยอดความรู้ ที่มีอยู่ให้สูงขึ้นเพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับมานั้นมาพัฒนาตนเองและคนอื่นต่อไป”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

ข้อมูลการวิเคราะห์เอกสาร แฟ้มประวัติการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปีพ.ศ.2548 – ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษ จากทาง มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ และได้รับทุนสนับสนุน จากสำนักงานการศึกษาพิเศษ

4.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานเป็นประจำ และมีหน้าที่สำคัญ คือ การจัดตั้งงานระดมทรัพยากรจากหลายๆ หน่วยงาน มีการประสานงานกับบุคคลภายใน และภายนอกตลอดเวลา การจัดกิจกรรมของทางศูนย์ เมื่อมีขึ้นทางกรณีศึกษาที่ 2 เข้าไปร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดทางด้านสายตาก็ตาม และบางครั้งไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่กรณีศึกษาที่ 2 ได้ไปช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานทำงานเสมอ เวลาที่ทำงานจะทำเหมือนคนปกติทั่วไป และจะทำทุกอย่างด้วยตัวเองเสมอ

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

"ผมได้มีหน้าที่การประสานงานและขอความช่วยเหลือ ในการจัดตั้งงานระดมทรัพยากร จากหน่วยงานหลายๆ กลุ่ม เช่น ชาวบ้าน วัด ห้างร้าน เพื่อคอยประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการจัดหาสิ่งของเครื่องใช้ หรืออุปกรณ์การเรียน เพื่อนำมาใช้ภายในองค์กร ส่วนการร่วมกิจกรรมกับทางศูนย์ ผมได้เข้าร่วมเป็นประจำและช่วยเหลืองานของทางศูนย์ตลอด"

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

"น้องเขาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ บางครั้งน้องเขาก็จะเข้าไปช่วยทำกิจกรรมต่างๆ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รับผิดชอบก็ตาม เพราะทางศูนย์ของเราจะมีการเวียนครูให้รับผิดชอบกิจกรรมต่างๆ น้องเขาไม่ได้นึกถึงข้อจำกัดของตนเอง เวลาทำงานจะทำเหมือนคนปกติทั่วไปเลย บางครั้งก็ยกของขึ้นไปชั้นบนด้วยตัวเอง"

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

ภาพที่ 22 กิจกรรมโครงการอาชาบำบัดและกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์

“เขาให้ความร่วมมือ และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดีเสมอ คอยให้การช่วยเหลืองานกิจกรรมต่างๆ เป็นผู้ช่วยในการจัดกิจกรรมต่างอยู่เสมอ”

(ครูคู่ชั้นประถมศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 15 ธ.ค.2552 09.00-10.15 น.)

“เขาเข้าร่วมทุกกิจกรรมที่ทางศูนย์ได้จัดขึ้นอยู่เสมอ เขารับผิดชอบกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี ถึงแม้บางครั้งจะไม่มีหน้าที่ แต่จะไปช่วยงานในศูนย์ตลอด”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

4.2.4 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ

มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน เพราะเป็นคนที่มีอัธยาศัยดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารจะได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารภายในองค์กรเสมอ เพื่อนร่วมงานจะช่วยเหลืองานซึ่งกันและกัน ผู้ปกครองจะมีการปรึกษาและพูดคุยกันเสมอ บางครั้งจะโทรศัพท์ไปหาปรึกษากับผู้ปกครอง เพราะนักเรียนที่นี่เป็นนักเรียนประจำ และเข้ากันกับนักเรียนได้ดี อาจเป็นเพราะกรณีศึกษาที่ 2 เคยผ่านประสบการณ์ตรงในทางด้านนี้มาก่อนแล้ว ส่วนทางด้านครอบครัวจะมีความห่วงใยคนในครอบครัวทุกคน มีการโทรศัพท์ไปพูดคุยกับทางครอบครัวเป็นประจำ และวันหยุดจะเดินทางไปหาครอบครัวที่จันทบุรี

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“เขามีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ผู้บริหาร และครอบครัวเป็นอย่างดี เป็นคนที่มีอัธยาศัยดี สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ง่าย ชอบช่วยเหลือคนอื่น หากช่วยเหลือไม่ได้ จะแนะนำผู้อื่นที่สามารถช่วยเหลือได้ให้ไปช่วยโดยไม่มีการปฏิเสธ”

(เพื่อนครูสอนทักษะการช่วยเหลือตนเอง, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 13.00-14.30 น.)

“น้องเขาเป็นผู้มีอัธยาศัยดี ประสานงานกับบุคลากรทุกท่านได้เป็นอย่างดี ได้รับการยอมรับจากบุคลากรภายในองค์กรทุกคน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

“เขาเป็นหัวหน้าครอบครัวและเป็นผู้เป็นที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ทั้งเรื่องการทำงานและเรื่องส่วนตัว จะดูแลและเป็นห่วงทุกคนในครอบครัว จะมีการพูดคุยกันทางโทรศัพท์เป็นประจำ วันหยุดก็จะไปมาหากันเสมอ”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

“เรามีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กเป็นอย่างมาก เพราะเรามีความเข้าใจในตัวของเด็กเป็นอย่างดี อาจเป็นเพราะเรามีความพิการเหมือนกันก็ได้”

“ครูเรามีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองและนักเรียนเป็นอย่างดี ดูแลเอาใจใส่นักเรียนในชั้นเรียนได้ดี บางครั้งก็จะโทรศัพท์พูดคุยปรึกษากับผู้ปกครอง”

(ผู้ปกครองของนักเรียนกรณีศึกษาที่ 2, สนทนากลุ่ม, 9 ธ.ค.2552 10.00-11.30 น.)

ข้อมูลการสังเกต คือ เวลาที่ทางผู้วิจัยไปติดต่อขอเก็บข้อมูลจากทางกรณีศึกษาที่ 2 จะมีอัยาศัยที่ดี ยิ้มแย้มให้ผู้วิจัยตลอดเวลา พูดคุยกับผู้วิจัยทุกครั้ง ผู้วิจัยต้องการขอข้อมูลอะไร กรณีศึกษาที่ 2 จะรีบลุกขึ้นไปหาให้ จะติดต่อกับใคร จะรีบประสานงานให้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยไม่คิดว่าจะได้รับปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน

(การสังเกตปฏิสัมพันธ์ของกรณีศึกษาที่ 2, 21 ม.ค.2553 09.00-10.00 น.)

4.2.5 การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง

กรณีศึกษาที่ 2 ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลรอบข้างทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารที่เปิดโอกาสและมอบหมายให้ทำงานตามความสามารถ เพื่อนร่วมงานที่สนับสนุนและช่วยเหลือในการทำงาน ครอบครัวทั้งพ่อแม่ ภรรยา และลูก ทุกคนเป็นกำลังใจให้ เป็นที่ปรึกษาให้ และพร้อมที่จะสนับสนุนให้กรณีศึกษาที่ 2 ประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งเรื่องการเรียนรู้และการทำงาน

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ และการสังเกต ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ครอบครัวของผมมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการทำงานทุกๆ ด้าน และผมโชคดีที่มีพ่อแม่ที่ไว้ใจและส่งเสริมทางด้านการเรียน ท่านทั้งสองยอมให้ผมไปศึกษาที่กรุงเทพตั้งแต่เล็กด้วยความเชื่อมั่นว่า จะไม่ทำให้เสื่อมเสีย ส่วนภรรยาคอยให้กำลังใจ และส่งเสริมทั้งเรื่องการศึกษาต่อและการทำงานทั้งในด้านเอกสารต่างๆ ส่วนผู้บริหารมอบหมายงานได้ตรงกับความสามารถ เปิดโอกาสให้ทำงานที่มีความหลากหลาย เพื่อนร่วมงานจะให้การยอมรับและสนับสนุนตลอด”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“มีครอบครัวที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุนน้องเขามาตลอด ส่วนทางผู้อำนวยการที่ให้โอกาสในการทำงานทุกอย่าง หรือเพื่อนร่วมงานที่ช่วยเหลือกันตลอด เวลานั้น้องเขาไปขอความร่วมมือจากใครทุกคนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“ทางศูนย์ได้มีการสนับสนุนบุคลากรทุกคน ใน 3 ด้าน คือ ด้านสวัสดิการ ด้านขวัญกำลังใจ และด้านส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ ส่วนตัวน้องเขามีคนให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นทางครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงาน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

“เป็นที่ปรึกษาและกำลังใจให้เขามาตลอด ช่วยเหลือเขาในทุกๆ อย่างที่เราช่วยได้ พุดคุยกันและสนับสนุนกันเสมอ ถึงแม้จะไม่ค่อยได้อยู่ด้วยกันก็ตาม”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

ข้อมูลการสังเกต คือ เวลาที่กรณีศึกษาที่ 2 ไปติดต่อหรือพูดคุยกับใคร ทุกคนจะพูดคุยด้วยความยิ้มแย้ม บางคนจะหัวเราะเวลาที่คุยกัน เมื่อขอความช่วยเหลืออะไรทุกคนจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เช่น วันที่ผู้วิจัยไปศึกษาสื่อการสอน ทางกรณีศึกษาที่ 2 ติดธุระจึงฝากให้เพื่อนครูช่วยดูแลและพาผู้วิจัยไปศึกษาสื่อการสอนต่างๆ เป็นอย่างดี และผู้วิจัยสักถามอะไรเพื่อนครูจะตอบให้ทุกครั้งด้วยความเต็มใจ

(การสังเกตบุคคลรอบข้างของกรณีศึกษาที่ 2, 28 ม.ค.2553 09.00-10.00 น.)

4.2.6 ข้อดีและข้อจำกัดในการทำงาน

ข้อดีของกรณีศึกษาที่ 2 คือ การมีความอดทน ความพยายาม รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ จริงจังต่อการทำงาน มีอัธยาศัยดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย เป็นคนมีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่ได้คำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านสายตาของตนเอง

ข้อจำกัดของกรณีศึกษาที่ 2 คือ การทำงานด้านเอกสารที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันกำลังศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด อีกอย่างคือ การเคลื่อนไหวหรือการเดินทางในสถานที่ ที่ไม่เคยชิน หรือในเวลากลางคืน ทำให้ต้องมีคนคอยช่วยเหลือทางด้านนี้แต่ข้อจำกัดเหล่านี้ไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับกรณีศึกษาที่ 2 ยิ่งเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลให้ทางกรณีศึกษาที่ 2 ทำงานเพื่อสังคมคนพิการไทยมากยิ่งขึ้น

ดังสะท้อนจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

“ข้อดีของผมน่าจะเป็นความอดทน และนำแรงกดดันต่างๆ เข้ามาเป็นแรงผลักดันให้เดินหน้าต่อไป และการทุ่มเทให้กับงานที่ทำอย่างเต็มที่ เช่น ผมเคยอดทนรอเอกสารจากบุคคลที่สำคัญให้เซ็นชื่อ โดยผมนั่งรอท่านตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น ส่วนข้อจำกัดในอดีต คือ การยอมรับจากคนรอบข้าง เช่น ครั้งหนึ่งที่ตนเองเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยได้มี คุณครูท่านหนึ่งพูดกับตนเองต่อหน้าเพื่อนๆ ทั้งคณะว่าจะเรียน

ได้ใหม่ เพราะวิชานี้จะต้องใช้การสองกลองในการดูแลลงต่างๆ ผลปรากฏว่าเทอมนั้นสอบไม่ผ่านได้ F แต่ตนเองไม่ย่อท้อ เลือกที่จะลงเรียนในวิชานี้อีก ทั้งที่สามารถเลือกเรียนวิชาอื่นได้ พออีกเทอมตนเองสามารถสอบผ่านได้คะแนนดีขึ้น ส่วนด้านข้อจำกัดในปัจจุบัน คือ การใช้คอมพิวเตอร์ในการทำเอกสาร”

(กรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2552 09.00-10.30 น.)

“ข้อดี คือ มีความมุ่งมั่นพยายาม อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาต่างๆ เป็นคนที่ทำงานดี จริงจังกับงาน ต้องทำให้ดีที่สุด โดยมีการวางแผนในการทำงาน น้องเขาจะเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดี ผู้ใหญ่หลายๆ ท่านก็รักและให้ความเมตตาในตัวของน้องมาก ส่วนข้อจำกัด คือ การเดินทางบางครั้งต้องพึ่งพาผู้อื่น”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค.2552 10.30-11.35 น.)

“ข้อดีของน้องเขา คือ เป็นคนตั้งใจทำงาน กระตือรือร้นในการทำงาน อดทน รักองค์กร มีอริยาคัยดี เข้าใจงานด้านการให้บริการ และเป็นผู้ที่มีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนข้อจำกัด คือ การปฏิบัติงานในช่วงเวลากลางวัน และการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการจัดทำเอกสารด้วยตนเอง”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 12 ม.ค.2553 15.00-16.00 น.)

“ข้อดี เป็นคนอดทนอดกลั้น มีความเพียรพยายาม กระตือรือร้นในการทำงาน เต็มที่กับการทำงานทุกๆ ครั้ง ทุ่มเททั้งร่างกายและใจอุทิศตนเองเพื่องานเพื่อสังคมคนพิการไทย ด้านข้อจำกัด-เป็นปัญหาทางด้านกรมมองเห็น ทำให้เป็นอุปสรรคในการเดินทางหรือการเคลื่อนไหวของเขา และการใช้ คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสารต่างๆ”

(ภรรยากรณีศึกษาที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ม.ค.2553 14.15-15.00 น.)

ผู้วิจัยได้สรุปข้อค้นพบและสามารถสังเคราะห์รูปแบบเส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาที่ 2 ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

		ความสำเร็จของครูพิการ	
		ช่วงวัยทำงาน	ช่วงปัจจุบัน
ช่วงวัยเด็ก	ช่วงวัยรุ่น	ช่วงวัยทำงาน	ช่วงปัจจุบัน
<p>1. พิจารทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด</p> <p>2. มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นร่วมกับพ่อแม่และพี่ชาย</p> <p>3. ครอบครัวประกอบอาชีพทางการเกษตรด้วยการเลี้ยงกุ้ง</p> <p>4. ได้รับโอกาสที่ดีจากสมเด็จพระเทพฯ ทรงรับให้เป็นคนใช้ส่วนพระองค์และได้รับการศึกษาให้เป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ</p> <p>5. ได้รับการปลูกฝังให้รู้จักการต่อสู้อดทน การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่น</p>	<p>1. จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ</p> <p>2. จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ</p> <p>3. มีแรงจูงใจในการเป็นครู มาจากครูที่สอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ เพราะเป็นครูที่สอนสนุกและเข้าใจง่าย</p> <p>4. มีแรงจูงใจในการช่วยเหลือให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษา เหมือนกับที่ตนเองเคยได้รับมาแล้ว</p> <p>5. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาจากแบบอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จในชีวิต</p>	<p>1. ทำงานเป็นข้าราชการครูที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>2. ได้รับโอกาสจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษในการทำงานที่ตนเองถนัดและเหมาะสมกับความสามารถ</p> <p>3. มีการอบรมหรือสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>4. ยึดหลักการทำงาน คือ งานหนักไม่เคยฆ่าคน</p> <p>5. มีข้อจำกัด คือ ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสาร และการเดินทางในสถานที่ต่างๆ ที่ตนเองไม่เคยชิน</p>	<p>1. มีครอบครัวที่อบอุ่น มีการปรึกษาหารือ และช่วยเหลือกันเสมอ</p> <p>2. งานอดิเรกคือ รับประทานอาหารทางวิทยุ</p> <p>3. ทำงานที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>4. เข้าร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกศูนย์อยู่เป็นประจำ</p> <p>5. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และได้รับการสนับสนุนจากบุคคลต่างๆ รอบข้าง</p> <p>6. สภาพแวดล้อมมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการทำงานของคนตาบอด</p> <p>7. มีการเตรียมการสอนและแผนการสอนล่วงหน้าด้วยตัวเอง มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้เสียงในการสอนเป็นหลัก ใช้สื่อที่หลากหลาย มีการสอนเสริมให้นักเรียนเป็นประจำ</p>

แผนภาพที่ 23 เส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาที่ 2

จากการแผนภาพที่ 23 เส้นทางแห่งความสำเร็จของกรณีศึกษาที่ 2 มี 4 ช่วง

เริ่มตั้งแต่ช่วงชีวิตในวัยเด็ก กรณีศึกษาที่ 2 เป็นเด็กพิการทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบิดามารดา และพี่ชาย ครอบครัวประกอบอาชีพการเกษตรด้วยการเลี้ยงกุ้ง ได้รับโอกาสที่ดีที่สุดเมื่อบิดามารดาได้พาไปรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระองค์ท่านทรงรับกรณีศึกษาที่ 2 ให้เป็นคนใช้ส่วนพระองค์ และให้ไปผ่าตัดดวงตาที่กรุงเทพฯ ให้ดีขึ้น และได้รับโอกาสทางการศึกษา เริ่มศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาเป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ช่วงนี้ได้รับการปลูกฝังจากทางโรงเรียนและครอบครัวให้รู้จักการต่อสู้ อดทน สามารถพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม

เข้าสู่ช่วงวัยรุ่นได้รับทุนศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูงที่วิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ และได้รับทุนศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ซึ่งทั้ง 2 ทุน เป็นทุนของโครงการ ในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ช่วงนี้ได้เกิดแรงจูงใจในการเป็นครู มาจากตัวอย่างของครูที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และมีความต้องการช่วยเหลือคนพิการ ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาเหมือนกับที่ตนเองเคยได้รับมา

จากนั้นเข้าสู่ช่วงวัยทำงาน ได้ทำงานเป็นข้าราชการครู ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และได้รับโอกาสที่ดีอีกครั้งจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา ที่ได้มอบหมายให้ทำงานตามความถนัดและเหมาะสมกับความสามารถ ในช่วงนี้ได้มีการพัฒนาความรู้ โดยการอบรมและการสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ยึดหลักในการทำงาน คือ งานหนักไม่เคยฆ่าคน มีข้อจำกัดในการทำงาน คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสาร และการเดินทางในสถานที่ต่างๆ ที่ไม่เคยชิน

ในช่วงปัจจุบัน กรณีศึกษาที่ 2 มีครอบครัวที่อบอุ่น ในครอบครัวมีการปรึกษาหารือ และช่วยเหลือกันเสมอ ยามว่างจากการทำงานจะรับฟังข่าวสารทางวิทยุ มีการเตรียมการสอนและแผนการสอนล่วงหน้าด้วยตัวเอง เทคนิคการสอนจะเน้นการใช้เสียงเป็นหลัก การถาม-ตอบ มีสื่อการสอนที่หลากหลาย การวัด-ประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง มีการสอนเสริมให้นักเรียนหลังเลิกเรียนเป็นประจำ มีปัญหานักเรียนเข้ามาเรียนใหม่ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ แก้ปัญหาโดยการเข้าไปพูดคุยและชวนนักเรียนให้เล่นเกมกับเพื่อนในห้องเรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน และมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกศูนย์การศึกษาเป็นประจำ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากบุคคลต่างๆ รอบข้าง และได้อยู่ในสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่มีความพร้อมและเหมาะสมต่อการทำงานสำหรับคนตาบอด และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลของสองกรณีศึกษา

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบข้อมูลของสองกรณีศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
1.ชีวิตประวัติ				
1.1 ชีวิตครอบครัว ในวัยเด็ก	1.พิการทางสายต มาตั้งแต่กำเนิด 2.เมื่ออายุได้ 6 ขวบ คุณแม่ได้เสียชีวิต และหม่อม... รับเป็น บุตรบุญธรรม 3.เป็นนักเรียน ประจำโรงเรียนสอน คนตาบอด 4.ได้รับการปลูกฝัง ให้ต่อสู้ อดทน และ ช่วยเหลือคนพิการ ในสังคมไทยโดยไม่ หวังผลตอบแทน	1.พิการทางสายต มาตั้งแต่กำเนิด 2.เมื่อเป็นเด็กอยู่ ร่วมครอบครัวกับ พ่อ แม่ และพี่ชาย 3.เป็นนักเรียน ประจำโรงเรียนสอน คนตาบอด 4.ได้รับการปลูกฝัง ให้ต่อสู้ อดทน รู้จัก พึ่งพาตนเอง และ ช่วยเหลือน้องๆ พิการเมื่อมีโอกาส	1.พิการทาง สายตมาตั้งแต่ กำเนิด 2.เป็นนักเรียน ประจำโรงเรียน สอนคนตาบอด แห่งหนึ่ง ใน กรุงเทพ 3.ได้รับการปลูก ฝังในวัยเด็กให้ ต่อสู้ อดทน และ โตขึ้นต้องช่วย เหลือคนพิการ ต่อไป	สมัยที่เป็นเด็ก กรณีศึกษาที่ 1 ใช้ ชีวิตอยู่ร่วมกับ หม่อม... ส่วนสมัยที่เป็นเด็ก กรณีศึกษาที่ 2 ใช้ ชีวิตอยู่ร่วมกับพ่อ แม่ และพี่ชาย
1.2 การศึกษา	1.จบการศึกษา ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่ โรงเรียนสอนคนตา บอดในกรุงเทพ 2.จบการศึกษาใน ระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่ง หนึ่งในกรุงเทพ	1.จบการศึกษา ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่ โรงเรียนสอนคนตา บอดในกรุงเทพ 2.จบการศึกษาใน ระดับปริญญาตรี คณะศิลปกรรม การเกษตรจาก มหาวิทยาลัยแห่ง หนึ่งในภาคเหนือ	1.จบการศึกษา ระดับชั้นประถม และมัธยมศึกษา โรงเรียนสอนคน ตาบอดแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพ 2.จบการศึกษา ในระดับปริญญา ตรีที่ประเทศไทย	กรณีศึกษาที่ 1 จบ การศึกษาในระดับ ปริญญาโทจาก ต่างประเทศ ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 กำลังศึกษาใน ระดับปริญญาโทที่ ประเทศไทย

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
1.2 การศึกษา	3.จบการศึกษาในระดับปริญญาโท เอกการศึกษาพิเศษ ด้านคนตาบอด ในต่างประเทศ	3.กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท เอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ		
1.3 การทำงานในอดีต	1.เป็นครูที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ 2.เป็นครูใหญ่และครูผู้สอนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ 3.เป็นครูที่โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ 4.เป็นลูกจ้างประจำกรมสามัญศึกษา 5.เป็นข้าราชการครูกรมสามัญศึกษา	1.เป็นครูอัตราจ้างที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ 2.เป็นครูอัตราจ้างที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียง	1.ประกอบอาชีพครูที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ 2.บรรจุเป็นข้าราชการครู	กรณีศึกษาที่ 1 ประกอบอาชีพครูที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 ได้ประกอบอาชีพครูที่ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียง
1.4 ชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน	1.ในวันศุกร์-อาทิตย์ อยู่รวมกันกับทางสามีและลูกๆ 3 คน ที่มูลนิธิสวนในวันจันทร์-พฤหัสบดีอยู่กับลูกชายที่โรงเรียน 2.เป็นครอบครัวที่อบอุ่นอยู่ใกล้ชิดกัน มีการปรึกษาและช่วยเหลือกันเสมอ	1.อยู่คนเดียวที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ แต่ทางครอบครัวอยู่รวมกันที่จันทบุรี บางครั้งในวันหยุดจะเดินทางไปหากัน 2.เป็นครอบครัวที่อบอุ่นมีการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการปรึกษาและช่วยเหลือกันเสมอ	มีครอบครัวที่อบอุ่น มีการปรึกษาหารือกันและช่วยเหลือซึ่งกันเสมอ	กรณีศึกษาที่ 1 อยู่กับครอบครัวที่มูลนิธิทุกสัปดาห์ และวันจันทร์ถึงพฤหัสบดีอยู่กับลูกชายที่โรงเรียน ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 อยู่คนเดียวที่ศูนย์ บางครั้งวันหยุดจะไปอยู่รวมกันกับครอบครัวจันทบุรี

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
1.5 โอกาสในชีวิต	1.ได้รับโอกาสที่ดีจากหม่อม...รับให้เป็นบุตรบุญธรรมและเลี้ยงดูส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาและการทำงานที่ดี 2.ได้รับโอกาสจากบาทหลวง...ในการทำงานร่วมกันที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียง	1.ได้รับโอกาสดีที่สุดในชีวิตจากสมเด็จพระเทพฯ ท่านทรงรับเป็นคนใช้ส่วนพระองค์และได้รับโอกาสทางการศึกษา 2.ได้รับโอกาสในการทำงานจากท่านผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง	1.ได้รับโอกาสที่ดีในชีวิตจากบุคคลผู้มีพระคุณที่ช่วยเหลือจนได้รับโอกาสทางการศึกษาและการทำงาน 2.ได้รับโอกาสร่วมกันทำงานกับบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงาน	-
1.6 งานอดิเรก	1.การรับฟังข่าวสารทางวิทยุ	1.การฟังเพลงและข่าวสารทางวิทยุ 2.ถักเชือกญี่ปุ่นและถักไหมพรม	1.การรับฟังข่าวสารทางวิทยุ	กรณีศึกษาที่ 2 ถักเชือกญี่ปุ่น-ไหมพรม และชอบฟังเพลงทางวิทยุ ส่วนกรณีศึกษาที่ 1 ไม่ได้ทำ
2.แรงจูงใจในการเป็นครู				
2.1แรงจูงใจในการเป็นครู	1.ครูหม่อม... ที่เป็นทั้งแม่และครู 2.ตอนเป็นเด็กฝันว่าโตขึ้นอยากจะเป็นครู เพราะต้องการจะมาช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา	1.ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดในกรุงเทพฯ 2.มีความต้องการช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทยให้รับโอกาสทางการศึกษาเหมือนกับที่ตนเองเคยได้รับมา	1.การมีคุณครูเป็นแบบอย่างที่ดีที่เก่ง ทำให้เกิดแรงจูงใจ 2.มีความต้องการช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทยให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา	-

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1.แบบอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้ง 2 ท่าน คือ หม่อม... และ บาทหลวง...	1.แบบอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จ คือ ศาสตราจารย์ ...	1.มีแบบอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จในชีวิต	-
2.3 คติประจำใจ	1.อดทน เอาบุญเอางานและตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่	1.งานหนักไม่เคยฆ่าคน	1.การทำงานอย่างหนักและเต็มที่ทุกครั้ง	-
3.การจัดการเรียนการสอน				
3.1 การเตรียมการสอนหรือแผนการสอน	1.เตรียมการสอนด้วยตัวเอง ศึกษาจากพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละคน 2.มีการปรับปรุงพัฒนาแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้เหมาะสมกับนักเรียนตลอด	1.เตรียมการสอนด้วยตัวเอง ศึกษาจากพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละคน 2.มีการปรับปรุงพัฒนาแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้เหมาะสมกับนักเรียนตลอด	1.เตรียมการสอนด้วยตัวเอง ทุกครั้ง ศึกษาจากพื้นฐานของนักเรียน 2.มีการปรับปรุงพัฒนาแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลตลอด	-
3.2 เทคนิคการสอน	1.การอธิบายเนื้อหาการเล่าเรื่องจากทั้งในตำราเรียนและนอกตำราเรียน 2.การเดินเข้าไปตรวจสอบนักเรียนว่าตั้งใจเรียนหรือไม่ 3.การใช้เสียงในการสอน การตั้งคำถามถามนักเรียน	1.การพูดคุยใกล้ชิดกับทางนักเรียน เพื่อทำให้นักเรียนเข้าใจและเชื่อฟัง 2.การชวนนักเรียนเล่นเกมส์ หรือร่วมกิจกรรมต่างๆกับครู 3.การใช้เสียงเป็นหลักมีทั้งการพูดคุย การถามตอบ	1.เน้นการใช้เสียงในการสอนเป็นหลักและการตั้งคำถาม 2.การให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง	กรณีศึกษาที่ 1 ได้มีการให้การบ้านนักเรียนทำบ่อยๆ และการคัดลอกเนื้อหาจากหนังสือ ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 ชวนนักเรียนเล่นเกมส์หรือการร่วมกิจกรรมต่างๆ กับทางครูและเพื่อนๆ

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
3.2เทคนิคการสอน	4.การให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง 5.การให้การบ้านนักเรียนได้ทำบ่อยๆ และการคัดลอกเนื้อหาจากหนังสือเรียน	4.การให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง 5.การเน้นสื่อการสอนให้มีความหลากหลายทั้งสื่อการฝึกการสัมผัสและการฝึกการฟัง		และเน้นสื่อการสอนให้มีความหลากหลายทั้งสื่อการฝึกการสัมผัสและการฝึกการฟัง
3.3สื่อการเรียนการสอน	1.สื่อคณิตศาสตร์ เช่น รูปเรขาคณิตต่างๆ วงเวียนและไม้บรรทัด ส่วนสื่อภาษาอังกฤษ เช่น เทปการสอน และหนังสืออักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษ 2.อุปกรณ์สำหรับนักเรียน เช่น เครื่องเบรลล์เลอร์ สเลต หมุดไม้ ลูกคิดของจีน-ญี่ปุ่นและไม้เท้า	1.มีสื่อที่ผลิตขึ้นเอง เช่น กรวยมหาสนุก ขวดตัวเลข สื่อภาพ ต่อ นาฬิกาอักษรเบรลล์ และสื่อที่เป็นของจริง เช่น อุปกรณ์กีฬาหรือสิ่งของเครื่องใช้ 2.อุปกรณ์สำหรับนักเรียน เช่น เครื่องเบรลล์เลอร์ สเลต หมุดไม้ ลูกคิด และไม้เท้า	1.มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมโดยเฉพาะสื่อที่เป็นของจริง 2.มีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมสำหรับนักเรียนทุกคน	-
3.4 การวัดและการประเมินผล	1.วัด-ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบทั้งอัตนัยและปรนัย มีการให้คะแนนและยืดหยุ่นในเรื่องเวลาการทำแบบทดสอบ 2.วัด-ประเมินผลหลากหลายและตามความเป็นจริง	1.วัด-ประเมินผลโดยสังเกตพัฒนาการด้านทักษะต่างๆ ผ่าน/ไม่ผ่านตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 2.วัดและประเมินผลหลากหลายและตามความเป็นจริง	1.วัด-ประเมินผลหลากหลายและตามสภาพความเป็นจริง	กรณีศึกษาที่ 1 ใช้แบบทดสอบวัดผลและประเมินผลเป็นคะแนน ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 วัดผลโดยสังเกตพัฒนาการตามจุดประสงค์ประเมินผลผ่านไม่ผ่าน

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
3.5 การสอนเสริม	1.มีการสอนเสริมช่วงพักเที่ยง ในเวลา 12.00-13.00 น.และช่วงหลังเลิกเรียน เวลา 16.00-17.00น. 2.การสอนเสริมจะเรียกนักเรียนมาเป็นรายบุคคลหรือทั้งห้องเรียน บางครั้งให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยดูแลเพื่อน	1.มีการสอนเสริมช่วงหลังเลิกเรียน ใน เวลา 16.00-17.00น. 2.การสอนเสริมจะเรียกนักเรียนมาเป็นรายบุคคลหรือทั้งห้องเรียนโดยดูจากความศักยภาพของนักเรียน	1.มีการสอนเสริมช่วงหลังเลิกเรียนเวลา 16.00-17.00 น. เป็นประจำ 2.การสอนเสริมจะเรียกนักเรียนมา เป็น ราย บุคคล หรือ ทั้งห้องเรียน	กรณีศึกษาที่ 1 มีการสอนเสริมช่วงพักเที่ยง เวลา 12.00-13.00น. และบางครั้งสอนเสริมโดยการให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยดูแลเพื่อน ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 ไม่มีการสอนเสริมเวลานี้และแบบนี้
3.6 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและวิธีการแก้ปัญหา	1.นักเรียนทำงานช้าหรือเรียนไม่ทันเพื่อน แก้ปัญหาโดยการประชุมครูเพื่อหาทางในการช่วยเหลือ เรียกนักเรียนมาเรียนเสริมและให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยดูแลเพื่อนๆ 2.นักเรียนที่เรียนไม่ได้เลย จะประชุมครูและหาทางออก เช่นบางคนวิชาการไม่ได้ แต่เล่นกีฬาเก่งจะส่งเสริมด้านกีฬา บางคนไม่ได้ทางกีฬาจะส่งเสริมอาชีพแทน	1.นักเรียนที่เข้ามาใหม่ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ แก้ปัญหาโดยการเข้าไปพูดคุยและชวนเล่นเกมส์กับเพื่อนๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับนักเรียน 2.นักเรียนทำงานช้าหรือทำงานไม่ได้ แก้ปัญหาโดยการประชุมครูเพื่อหาทางช่วยเหลือ สอนทบทวนใหม่ สอนเสริม หรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อการสอนใหม่	1.นักเรียนทำงานช้าหรือทำงานไม่ได้ แก้ปัญหาโดยการประชุมครูเพื่อหาทางในการช่วยเหลือ เรียกนักเรียนมาเรียนเสริม	กรณีศึกษาที่ 1 มีปัญหาคือนักเรียนที่เรียนไม่ได้เลย จะประชุมครูและหาทางออก เช่นบางคนวิชาการไม่ได้ แต่เล่นกีฬาเก่งจะส่งเสริมด้านกีฬาเป็นพิเศษ ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 มีปัญหา คือ ด้านนักเรียนที่เข้ามาใหม่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้แก้ปัญหาโดยการเข้าไปพูดคุย ชวนเล่นเกมส์กับเพื่อนๆ

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
3.6 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและวิธีการแก้ปัญหา		3.การใช้อุปกรณ์หรือการทำกิจกรรมต่างๆ ถ้าทำไม่ได้หรือไม่เข้าใจจะแก้ปัญหาโดยการปรึกษากับผู้ที่มีประสบการณ์และนำความรู้มาใช้		อุปกรณ์หรือทำกิจกรรมต่างๆ ถ้าทำไม่ได้ ไม่เข้าใจ กรณีศึกษาที่ 2 จะแก้ปัญหาโดยปรึกษากับผู้ที่มีประสบการณ์และนำความรู้มาใช้
4.พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงาน				
4.1สภาพแวดล้อมในการทำงาน				
4.1.1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน	1.สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำงาน เช่น มีเครื่องพิมพ์เบรลล์ ครูผู้ช่วยในด้านต่างๆ มีลิฟท์ทางเดินลาดมีราวให้จับ ดึงต่างๆ ด้านบนมีทางเชื่อมหากัน มีต้นไม้ร่มรื่น ถึงแม้จะมีข้อจำกัดทางด้านพื้นที่ก็ตาม	1.สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำงาน เช่น เพื่อนครูช่วยเหลือในการทำงาน มีเครื่องพิมพ์เบรลล์ มีคอมพิวเตอร์ และมีห้องน้ำของครูอยู่ในห้องเรียน มีลิฟท์มีทางลาด มีต้นไม้ร่มรื่น และพื้นที่กว้างขวางมาก	1.มีอุปกรณ์ในการทำงานของคนตาบอดพร้อม 2.มีบุคลากรในองค์กรที่คอยช่วยสนับสนุนในการทำงาน 3.สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำ งานสำหรับคนพิการ	สภาพแวดล้อมของกรณีศึกษาที่ 1 จะมีข้อจำกัดทางด้านพื้นที่การใช้สอยในโรงเรียน ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 มีพื้นที่การใช้สอยในศูนย์กว้างขวางมาก
4.1.2 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	1.ภายในห้องเรียนกว้างขวางมีนักเรียนห้องเรียนละไม่เกิน 10คนมีบอร์ดความรู้ มีมุมหนังสือภายในห้องเรียน มีอุปกรณ์การเรียนที่ครบสำหรับนักเรียน	1.ภายในห้องเรียนมีพื้นที่กว้างขวาง มีบอร์ดความรู้และมุมหนังสือ มีห้องกระตุ้นการมองเห็น ห้องเทคโนโลยี และมีห้องน้ำภายในห้องเรียน	1.ภายในห้องเรียนกว้างขวางมีนักเรียนห้องเรียนละไม่เกิน 10 คน มีบอร์ดให้ความรู้ มีมุมหนังสือภายในห้องเรียน	1.สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนกรณีศึกษาที่ 2 มีห้องกระตุ้นการมองเห็น มีห้องเทคโนโลยี และมีห้องน้ำภายในห้องเรียน

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
4.1.2 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	2.ภายนอกห้องเรียน มี เครื่อง เล่น กลางแจ้ง มีห้อง คอมพิวเตอร์ มี หอประชุมที่แบ่งพื้นที่ไว้สำหรับเรียนดนตรี ทั้งดนตรีไทย และสากล มีสนามฟุตบอล สระว่ายน้ำ และสนามโกลบอล	2.ภายนอกห้องเรียน มีเครื่องเล่นทั้งในร่ม และกลางแจ้ง มี สวนฝึกประสาทสัมผัสทั้ง 5 มีสวน เพื่อ การ เรียนรู้ เกี่ยวกับสัตว์และมี โครงการอาชานำบัดให้นักเรียนได้ฝึกขี่ม้าเดิน เพื่อฝึกกล้ามเนื้อและการทรงตัวของนักเรียน	2.ภายนอกห้องเรียนมีเครื่องเล่น กลางแจ้งสถานที่สำหรับออกกำลังกายและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	2.ภายนอกห้องเรียนกรณีศึกษาที่ 1 มีห้องคอม มีที่เรียนดนตรี สนามฟุตบอล โกลบอล และสระว่ายน้ำ ส่วนภายนอกห้องเรียนกรณีศึกษาที่ 2 มีสวนฝึกประสาทสัมผัส สวนเรียนรู้กับสัตว์โครงการอาชานำบัด
4.2 พฤติกรรมในการทำงาน				
4.2.1 ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	1.ผู้อำนวยการโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและครูวิชาคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา-วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา 2.เลขาธิการมูลนิธิเพื่อคนตาบอด 3.ข้าราชการบำนาญ	1.ข้าราชการครูสอนทักษะการใช้อักษรเบรลล์ ทักษะ O&M และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไป ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.ครูผู้สอน	กรณีศึกษาที่ 1 เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และเลขาธิการมูลนิธิและข้าราชการบำนาญ ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 เป็นข้าราชการครูและหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
4.2.2 การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของตนเอง	1.ด้านการทำงานมีการอบรมและสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ	1.ด้านการทำงานมีการอบรมและสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งไปเป็นวิทยากรตาม	1.ด้านการทำงานมีการอบรมและสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งเป็นวิทยากรตาม	ด้านการศึกษากรณีศึกษาที่ 1 จบระดับปริญญาโท จากต่างประเทศ

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
4.2.2 การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานของตนเอง	และได้เข้าร่วมการประชุมครูภายในโรงเรียนอย่างเสมอ 2.ด้านการศึกษาจบระดับปริญญาโทจากต่างประเทศ	หน่วยงานต่างๆ และเข้าร่วมการประชุมภายในศูนย์อย่างเสมอ 2.ด้านการศึกษากำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ	หน่วยงานต่างๆ และเข้าร่วมการประชุมภายในหน่วยงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	ส่วนกรณีศึกษาที่2 กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่ประเทศไทย
4.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	1.เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นงานของมูลนิธิหรือที่โรงเรียนจะเข้าไปดูแลและกำกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองทุกครั้ง เพื่อให้ผลงานของกิจกรรมนั้นออกมาดีที่สุด	1.เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในศูนย์และภายนอกศูนย์อยู่เป็นประจำ และบางครั้งไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่ก็ไปช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเสมอ เวลาที่ทำงานจะทำเหมือนคนปกติทั่วไป และจะทำงานทุกอย่างด้วยตัวเองเสมอ	1.เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานอยู่เป็นประจำและจะทำงานทุกอย่างด้วยตัวเองทุกครั้ง	-
4.2.4 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ	1.ครอบครัวจะอยู่ใกล้ชิดกัน เป็นที่ปรึกษาหารือกัน และช่วยเหลือกัน 2.เพื่อนร่วมงานจะอยู่กันแบบครอบครัวเป็นที่เป็นที่น่อง	1.ครอบครัวจะไปมาหากัน เป็นที่ปรึกษาหารือกัน และช่วยเหลือกัน 2.เพื่อนร่วมงานจะช่วยเหลืองานซึ่งกันและกัน	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน เช่น 1.ครอบครัวจะเป็นที่ปรึกษาหารือกันและช่วยเหลือกันเสมอ	-

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
4.2.4 ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ	3.นักเรียนเด็กเล็กจะได้รับความรักและความเมตตาโดยการลูบศีรษะหรือเข้าไปกอด ส่วนเด็กโตจะให้คำปรึกษา 4.ผู้บริหารจะให้ความไว้วางใจในการทำงาน 5.ผู้ปกครองจะมีการปรึกษาหารือและพูดคุยกันเสมอ	3.นักเรียนจะอยู่ใกล้ชิด ได้รับความรักและเข้ากับครูได้ดี เพราะเคยผ่านประสบการณ์ทางด้านนี้มาแล้ว 4.ผู้บริหารจะให้ความไว้วางใจในการทำงาน 5.ผู้ปกครองจะมีการปรึกษาหารือและพูดคุยกันเสมอ บางครั้งจะโทรศัพท์ไปปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน	2.เพื่อนร่วมงานจะอยู่กันแบบครอบครัว 3.นักเรียนจะได้รับความรักความเมตตาจากครู เพราะเคยผ่านประสบการณ์นี้มาแล้ว 4.ผู้บริหารจะให้ความไว้วางใจในการทำงาน 5.ผู้ปกครองจะมีการปรึกษาและพูดคุยกันเสมอ	
4.2.5 การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง	1.ครอบครัวมีการพูดคุยให้กำลังใจกันเสมอและช่วยเหลืองานในทุกๆ อย่าง 2.เพื่อนครูจะช่วยเหลืองานด้านต่างๆ 3.นักเรียนจะตั้งใจเรียน ทำงานส่งทุกครั้ง บางคนจะช่วยเหลือเล็กๆ	1.ครอบครัวมีการให้กำลังใจกันเป็นที่ปรึกษา และช่วยเหลือทุกๆ อย่าง 2.เพื่อนครูจะช่วยเหลืองานด้านต่างๆ 3.ผู้บริหารได้มอบหมายให้ทำงานตามความสามารถและความถนัด	1.ครอบครัวมีการให้กำลังใจและช่วยเหลือทุกๆ อย่าง 2.เพื่อนครูช่วยเหลืองานต่างๆ	กรณีศึกษาที่ 1 จะมีนักเรียนตั้งใจเรียน ทำงานส่งทุกครั้งและบางคนจะช่วยเหลือเล็กๆ ส่วนกรณีศึกษาที่ 2 ผู้บริหารได้มอบหมายให้ทำงานตามความถนัด
4.2.6 ข้อดี ข้อจำกัดในการทำงาน	ข้อดี มีดังนี้ 1.เป็นผู้นำที่ดี 2.มีความยุติธรรม 3.เป็นผู้ให้มาตลอด	ข้อดี มีดังนี้ 1.มีอหยาศัยดี 2.มีน้ำใจ 3.เป็นผู้ให้มาตลอด	ข้อดี มีดังนี้ 1.เป็นผู้ให้ 2.เป็นที่ปรึกษา 3.มีความอดทน	ข้อดีกรณีศึกษาที่ 1 คือ 1.เป็นผู้นำที่ดี 2.มีความยุติธรรม

ประเด็นที่ศึกษา	กรณีศึกษาที่ 1	กรณีศึกษาที่ 2	ความเหมือน	ความต่าง
4.2.6 ข้อดี ข้อจำกัด ในการทำงาน	4. เป็นที่ปรึกษาให้ กับทุกคน 5. มีความอดทน 6. มีความรัก ความ เมตตาและเสียสละ ให้แก่เด็กพิการ 7. เต็มที่กับการทำ งานทุกครั้ง ข้อจำกัด มีดังนี้ 1. ด้านสุขภาพ อายุ มากแล้ว แต่ยังคง ทำงานหนักทุกวัน ทำให้ต้องมีคนดูแล ช่วยเหลืออยู่เสมอ 2. ด้านการ ใช้ คอมพิวเตอร์ในการ ทำงานด้านเอกสาร	4. เป็นที่ปรึกษาให้ กับทุกคน 5. มีความอดทน 6. มีความรัก ความ เมตตาและเสียสละ ให้แก่เด็กพิการ 7. เต็มที่กับการทำ งานทุกครั้ง ข้อจำกัด มีดังนี้ 1. ด้านการเดินทาง ในสถานที่ที่ไม่เคย ชิน หรือ ในเวลา กลางคืน ทำให้ต้อง มีคนคอยช่วยเหลือ 2. ด้านการ ใช้ คอมพิวเตอร์ในการ ทำงานด้านเอกสาร	4. มี ความ รัก ความเมตตาและ เสียสละให้แก่ เด็กพิการ 5. เต็มที่กับการ ทำงานทุกครั้ง ข้อจำกัด มีดังนี้ 1. ด้านการ ทำ งานหนักและการ เดินทางต้องมีคน คอยช่วยเหลือ 2. ด้านการ ใช้ คอมพิวเตอร์ใน การทำงานเกี่ยว กับเอกสารต่างๆ	ส่วน ข้อ ดี ของ กรณีศึกษาที่ 2 คือ 1. มีอัยาศัยดี 2. มีน้ำใจชอบช่วย เหลือผู้อื่น

ผู้วิจัยได้สรุปข้อค้นพบและสามารถสังเคราะห์รูปแบบเส้นทางแห่งความสำเร็จของ
ครูพิการ ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ความสำเร็จของครูพิการ

ช่วงวัยเด็ก	ช่วงวัยรุ่น	ช่วงวัยทำงาน	ช่วงปัจจุบัน
<p>1. พิการทางด้านสายตามาตั้งแต่กำเนิด</p> <p>2. ได้รับโอกาสที่ดีจากผู้มีพระคุณในการเลี้ยงดูและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาและการทำงานที่ดี</p> <p>3. มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นร่วมกับทางครอบครัว</p> <p>4. เป็นนักเรียนประจำโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ</p> <p>5. ได้รับการปลูกฝังให้รู้จักการต่อสู้ความอดทน การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทย</p>	<p>1. จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ</p> <p>2. จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศไทย</p> <p>3. มีแรงจูงใจในการเป็นครูมาจากครูที่เป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>4. มีความตั้งใจว่าโตขึ้นอยากจะเป็นครู เพราะต้องการจะมาช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาเหมือนกับที่ตนเองเคยได้รับมา</p> <p>5. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาจากแบบอย่างที่ดีที่ประสบความสำเร็จในชีวิต</p>	<p>1. ทำงานเป็นข้าราชการครูในการสอนนักเรียนพิการทางด้านสายตา</p> <p>2. ได้รับโอกาสจากทางผู้บริหารให้ได้ทำงานตามความถนัดและความสามารถของตนเองที่มี</p> <p>3. มีการอบรมและการสัมมนาอยู่เป็นประจำ บางครั้งไปเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>4. ยึดหลักในการทำงาน คือ การทำงานอย่างหนักและเต็มที่ทุกครั้ง</p> <p>5. มีข้อจำกัด คือ ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสารและการเดินทางในสถานที่ต่างๆ ที่ไม่เคยชินและต้องมีคนคอยช่วยเหลือ</p>	<p>1. มีครอบครัวที่อบอุ่นมีการปรึกษาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ</p> <p>2. งานอดิเรกคือ รับฟังข่าวสารทางวิทยุ</p> <p>3. เข้าร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกอยู่เป็นประจำ</p> <p>4. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนและได้รับการสนับสนุนจากบุคคลต่างๆ รอบข้าง</p> <p>5. สภาพแวดล้อมมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการทำงานของคนตาบอด</p> <p>6. มีการเตรียมการสอนและแผนการสอนล่วงหน้าด้วยตัวเอง ใช้เสียงในการสอนเป็นหลัก มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย วัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง มีการสอนเสริมให้นักเรียนหลังเลิกเรียนเป็นประจำ</p>

แผนภาพที่ 24 เส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิการ

จากการแผนภาพที่ 24 เส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิการ มี 4 ช่วง

เริ่มตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก เป็นเด็กที่พิการทางสายตามาตั้งแต่กำเนิด มีครอบครัวที่อบอุ่นและช่วยเหลือกัน ได้รับโอกาสที่ดีที่สุดในชีวิตจากผู้มีพระคุณ ได้เลี้ยงดูและส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาและการทำงานที่ดี เริ่มศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาเป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ช่วงนี้ได้รับการปลูกฝังจากทางโรงเรียนและครอบครัว ให้รู้จักการต่อสู้ อดทน พึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือคนพิการในสังคม

เข้าสู่ช่วงวัยรุ่น ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และได้เกิดแรงจูงใจในการเป็นครูมาจากตัวอย่างของครูที่เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความต้องการช่วยเหลือคนพิการในสังคมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดีเหมือนกับตนเอง

จากนั้นได้เข้าสู่ช่วงวัยทำงาน ได้ทำงานเป็นข้าราชการครู และได้รับโอกาสที่ดีอีกครั้งจากผู้บริหารที่ได้มอบหมายให้ทำงานตามความถนัดและเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ในช่วงนี้ได้มีการพัฒนาความรู้ โดยการอบรมและการสัมมนาเป็นประจำ บางครั้งได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ยึดหลักในการทำงาน คือ การทำงานอย่างหนักและเต็มที่ทุกครั้ง มีข้อจำกัดในการทำงาน คือ ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสาร และการเดินทางในสถานที่ต่างๆ ที่ต้องมีคนคอยช่วยเหลือ

ในช่วงปัจจุบัน มีครอบครัวที่อบอุ่นอยู่พร้อมกันทุกคน ในครอบครัวมีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ งานอดิเรก คือ การรับฟังข่าวสารทางวิทยุ มีการเตรียมการสอนและแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ล่วงหน้าและทำด้วยตนเองทุกครั้ง เทคนิคการสอนจะเน้นการใช้เสียงเป็นหลัก การถามตอบ การให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง มีสื่อการสอนที่หลากหลาย ทั้งสื่อที่เป็นของจริงและสื่อที่สร้างขึ้นมาจาก มีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมสำหรับนักเรียนพิการทุกคน การวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง มีการยืดหยุ่นในเรื่องเวลาการทดสอบ มีการสอนเสริมให้นักเรียนหลังเลิกเรียนเป็นประจำ มีปัญหานักเรียนทำงานไม่ได้ แก้ปัญหาโดยการประชุมครูเพื่อหาทางในการช่วยเหลือและให้มาเรียนเสริมเพิ่มเติม และมีการเข้าร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน มีการช่วยเหลืองานกันภายในสถานศึกษา ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากบุคคลต่างๆ รอบข้างทุกคน และได้อยู่ในสภาพแวดล้อมของทางสถานศึกษาที่มีความพร้อมและเหมาะสมต่อการทำงาน สำหรับคนตาบอด ภายในห้องเรียนมีขนาดกว้างขวางมีนักเรียนห้องเรียนละไม่เกิน 10 คน มีบอร์ดให้ความรู้และมุมหนังสือภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนมีสถานที่สำหรับออกกำลังกาย และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียน ข้อดี คือ เป็นผู้ให้ เป็นที่ปรึกษาให้กับทุกคน มีความอดทน ความเมตตา และเต็มที่กับการทำงานทุกครั้ง